THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto [illegible], Ontario, Canada. Editor in-Chief: KRISS SIDARS. Telephones: 921—7121; 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, DECEMBER 19, 1970 16, 1970

LATVIJA AMERIKĀ

90. N-RS. SESTDIENA, 1970. G. 19. DECEMBRIS 20. GAD.

SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 25. centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs – Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRISS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5744. Redaktors Eiropā: V. SKULTĀNS, 605 Offenbach/Main, Waldstr. 28. West-Germany.

SELONIJAS 90 GADU DIBINĀŠANAS ATCERES DALĪBNIEKI TORONTO

Otrā rindā no kreisās sēž: E. Alksne, Lettonias seniors I. Alksnis, Makgila (McGill), Vironia pārstāvis T. Heiduks (Heyduck), L. Irbe, Dr. S. Treilona, Toronto studenšu korp. kopas seniore Dr. A. Gailīte, Selonijas Toronto kopas seniors E. Treilons, V. Joma, Toronto korp. kopas seniors A. Joma, L. Ikšele, P. Ikšels, L. Krasta, J. Laufers. Trešā rindā vidū stāv LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ar kundzi.

Foto: J. Ligers

Devizes nav aizmirstas

SELONIJAS TORONTO KOPAS RĪKOTIE KORPORĀCIJAS 90. GADASVĒTKI

Pirmā Rīgā dibinātā latviešu studentu [illegible] Selonija 24. novembrī [illegible] uz 90 pastāvēšanas gadiem [illegible] svētku sarīkojumam [illegible] no 26.—28. novembrim [illegible] Milvokos, kur darbojas [illegible] globālais prezidijs. Selonijas Toronto kopas rīkotie svētki [illegible] 12. un 13. decembrī Latviešu namā, kura galvenā zāle bija [illegible] pārvērsta līdz nepazīšanai, nomāti apaļi galdi un ērti [illegible], telpai piešķīra ne tikai jauku [illegible] un mājīgumu, bet deva [illegible] ērtības. To labā rīkotāji [illegible] noīrējuši arī visu Latviešu [illegible] ne tikai galveno sarīkojumu [illegible].

Gadasvētki [illegible] ar jubilejas balli 12. decembrī, piedaloties ap 110 dalībniekiem ar kopas prezidija un dalībnieku [illegible] viesiem. Zāle bija [illegible] rotāta ar Selonijas karogu, [illegible] zaļi-balti-sarkaniem [illegible], rapieriem, palmām, [illegible] krizantemu un levkoju ziediem, bet gaduskaitļi 1880 un [illegible] pauda sarīkojuma vēsturisko [illegible]. Arī galdi bija jauki dekorēti ar ziediem, svecēm un sarkaniem lobsteriem, kurus Latvijā sauc par omāriem. Kopīgais iespaids bija tāds, ka apmeklētājam nācās pagrūti ticēt, ka atrodas Latviešu nama zālē.

Svētku balli ar īsu uzrunu atklāja Selonijas Toronto kopas seniors E. Treilons, pasniedzot vecāko semestru filistru J. Irbes un P. Ikšela dzīvesbiedrēm ziedus. Ziedus pasniedza arī [illegible] dāmai L. Krastai. Kavēts ierasties arī fil. J. Irbe, savai dzīvesbiedrei bija sūtījis ziedus, apliecinot, ka arī viņš garā piedalās lielajos svētkos. Sveicot Seloniju gadasvētkos, Toronto studenšu korporāciju kopas seniore Dr. A. Gailīte (Dzintra) atcerējās Selonijas konventa telpas Rīgā, Stabu ielā, norādot, ka tur palikuši daža laba sēļa nepiepildītie sapņi, ieceres un ideāli, bet tagad svešumā palikušas tikai cerības, ka svešās apkārtnes videi un ietekmēm neizdosies no Selonijas mērķiem un devīzēm atvilt pašreizējos jaunos sēļus. Novēlējusi Selonijas krāsām gaiši mirdzēt arī turpmāk, Dr. A. Gailīte pasniedza ziedus Selonijas Toronto kopai un prezidija sekretāram P. Plīsim, kam balles dienā piepildījās 60 mūža gadu. Vēlāk viņu, pasniedzot svečturi, visu sēļu vārdā sumināja arī kopas seniors E. Treilons. Polonēzi vadīja balles ceremonijmeistars viceseniors R. Bulte, bet „Gaudeamus" un vairumu citu dziesmu kantmaģistrs J. Freijs, par deju mūziku gādājot kapellai „The Melodies". Daudzu nepazīta, bet daudzu arī sirsnīgi apsveikta, ballinieku vidū bija arī daudzkārtējā Latvijas meistare daiļslidošanā Alīse Dzeguze, Frat. Vesthardiana filistra K. Kļaviņa dzīvesbiedre.

Segu prezidija galdam dāvināja Selonijas dāmas un pasniedza L. Ikšele.

Nākošajā dienā gadasvētki turpinājās ar Selonijas Toronto kopas svētku komeršu, kurā bija ap 50 dalībnieku — sēļu filistri un kommilitoņi, korporāciju pārstāvji, ar kurām Selonijai parakstīts kartelis, kuras pie Selonijas garantējušas komānu un kuras ar Seloniju vienmēr uzturējušas sevišķu sirsnīgu draudzību. Komeršu atklāja kopas seniors E. Treilons, aicinot vienoties Latvijas himnā, bet pēc J. Freija vadītās Selonijas krāsu dziesmas sākās gadasvētku oficiālā daļa, dziesmām mijoties ar runām un apsveikumiem.

Kopas seniors E. Treilons svētku runas sākumā norādīja, ka „liela daļa no mums pārsoļojusi gandrīz visu Eiropu, lai nokļūtu šai kontinentā un zemē", kur daudzi atraduši pagaidu mājvietu, bet citi varbūt pastāvīgu, taču cīņa turpinās ar gara ieročiem, lai nodibinātu kā individuālo, tā arī brīvību visām tautām. Kad pirms 90 gadiem Rīgā dibināja pirmo latviešu korporāciju Seloniju, arī bija cīņu laiks, jo nācās izkaŗot tiesības. Runātājs uzsvēra, ka nedrīkst aizmirst arī tos, kas piedalījās vēlākajās latviešu tautas cīņās ar ieroču un gara spēku, lai izcīnītu tautas nākotni un savu valsti, pieminot un godinot visus, kas ziedojuši dzīvību savas valsts veidošanā un tapšanā. „Daudzi no mums šķīrās no dzimtenes jaunekļu gados, bet daudzi arī vēl atceras, kā tapa Latvijas valsts," atgādināja E. Treilons un atzina: „Mūsu priekšgājēji sējuši sēklu labā vidē, jo Selonijas un pārējo korporāciju saimes trimdā turpina pastāvēt un audzināt akadēmisko jaunatni latviskā garā. Kas viņus saista pie mūsu sabiedrībām? Domāju, tieši mūsu devīzes, jo viņi redz, ka pasaulē visu nevar nopirkt par naudu; redz nelokāmo stāju un upurēšanās gatavību tautas labā. Ir dzirdēts, ka vecās un vidējās paaudzes korporeļi, pārāk daudz runā par vēsturi, bet manuprāt to vajadzētu darīt vēl vairāk, jo bez Krišjāņa Valdemāra, kas iedrošinājās ar vizītkarti pie sava dzīvokļa durvīm uzsvērt, ka ir latvietis, bez Lāčplēša teikas, bez strēlniekiem un lāčplēšiem nebūtu arī Latvijas valsts, un mēs nevarētu ar lepnumu teikt: es esmu latvietis!" Seniors pabeidza runu ar citātu no „Latvijas Amerikā" šāgada 25. novembŗa numura: „Selonija šodien nav sirmgalvis, kas atskatās uz raženiem un svētīgiem mūža gadiem, bet būtībā ir tāds pats trauksmains jauneklis kā vētrainajos cīņu un pārbaudījumu gados. Sēļu paaudzes mainās, bet nemainās un nekad nemainīsies ceļš, ko 1880. gada 24. novembrī Selonija sāka iet, kalpojot savai tautai un tēvzemei." (autors A. Kundrāts)

Viceseniors R. Bulte, runājoa par filistriem, norādīja, ka ikvienā ģimenē, kurā veidojas jaunā paaudze, tā pirmos iespaidus gūst no vecākiem. Tāpat tie, kas pievienojušies Selonijas saimei, iespaidus sabiedriskajam darbam un dzīvei gūst no sēļu filistriem. Tādēļ pārkāpjot 90 gadu slieksni, sveicami un suminām̧i filistri, kuŗu darbs tagad, esot svešuma ielenkumā, ir sevišķi grūts, pat grūtāks kā laikā, kad pirms 90 gadiem lika Selonijas pamatus, jo neesam vairs savā zemē, kur veidojās tautas un kultūras attīstība, mums nav arī savas nacionāla gara apdvesmotas universitātes, bet jaunie sēļi nāk no dažādām augstākajām mācību iestādēm, kurās akadēmiskās audzināšanas veids mums dažkārt ir svešs un nesaprotams, bieži pat radot negātīvu iespaidu. Selonijas 90 gadu vēsturē redzami ticības un upurēšanās pilni filistru darbi, ar kuŗiem lepojamies, bet tagad jautājums, vai vienmēr sekojam savām devīzēm, dažkārt paliek neatbildēts. „Mēs liecam galvas to priekšā, kas nezaudēja ticību un cīnjās par Selonijas atzīšanu 17 gadu," teica R. Bulte, pieminot un cildinot sēļu filistrus dažādos laika posmos, un pabeidza runu ar vēlējumu: „Lai možs paliek pirmo Selonijas filistru gars un nesalaužamais jaunības spars!"

Kopas sekretārs P. Plīsis runāja par universitātēm — par Latvijas un svešumā esošajām, emocionālos vārdos norādot, ka par pirmo varam gan šo to uzzināt, bet nevaram būt tās darbā un dzīvē klāt, turpretim mūs apmešanās zemēs ar izmisumu jākonstatē, ka dau-

(Nobeigums 4. lpp.)

Ģenerāļa Goppera fonda jaunās markas zīmējis O. E. Markēvics. Markās iestrādāts tēlnieka V. Baluša veidotās ģen. Goppera galvas vaŗa lējuma attēls, ko fotografējis F. Forstmanis. 1971. gadā aprit 95 gadi kopš ģen. Goppera dzimšanas un 30 gadi kopš čekas lode izdzēsa viņa dzīvību.

ARĪ ZVIEDRIJĀ NODIBINĀTA BRĪVĪBAS PADOME

Pēc Eiropas brīvības padomes šāgada novembŗa konferences Briselē līdzšinējā t. s. Jūnija komiteja Stokholmā pārorganizējusies par Zviedru brīvības padomi (Svenska Frihetsradet). Tās mērķis ir, pamatojoties uz cilvēka brīvības un tiesību pamatprincipiem, kā arī tautu tiesībām uz neatkarību un pašnoteikšanos, apkaŗot totālitārās diktātūras un ar tām saistītās nedemokratiskās varas ideoloģijas un sniegt informāciju par tām.

Zviedru brīvības padome sastāv no organizāciju pārstāvjiem, kas darbojas padomes mērķu virzienā. Padomes izpildorgans ir valde, kas sastāv vismaz no 9 locekļiem. Pirmajā padomes kopsapulcē par padomes un reizē arī valdes priekšsēdi ievēlēts prof. B. Nērmans, vicepriekšsēžiem Dr. phil. B. Hagords, cand. iur. Larsons un no trimdinieku organizācijām — Latviešu nacionālā fonda pārstāvis inž. L. Talters, valdē vēl ievēlēti prof. J. Hofmans, red. T. Tegners, Dr. phil. A. Thulstrups u. c. plaši pazīstamas zviedru personības.

Zviedru brīvības padome jau 2. decembrī sakarā ar Pad. savienības aizsardzības ministra maršala A. Grečko viesošanos rīkoja protesta demonstrāciju pie zviedru ārlietu un aizsardzības ministrijām. Runāja prof. Nērmans, norādot, ka Grečko vadījis sacelšanās apspiešanu 1953. g. Berlīnē un Čechoslovakijas okupāciju 1968. gadā. Tāds brīvības centienu apspiedējs nav uzņemams kā viesis. Bez tam vēl runāja čechoslovaku, ungāru un poļu trimdinieku pārstāvji.

Pirms tam ar plakātiem pie zviedru aizsardzības ministrijas, kad tur ieradās Grečko, demonstrēja daži žīdu studenti, prasot izbeigt antisemītismu Pad. savienībā.

—ds.

Voldemars Korsts

Jautājumi vietā un nevietā

Vairākos laikrakstos esmu lasījis ievadrakstus, kuŗi skaŗot traģisko un ne ar ko neattaisnojamo lietuviešu jūrnieka izdošanu ASV ūdeņos padomju jūrnieku patvaļai, jautā: „Kas noticis ar ASV nacionālo sirdsapziņu?" Tiek radītas aizdomas un aksiomas, kuŗas nav ne pamatotas, ne arī kalpo šī traģiskā gadījuma noskaidrošanai. Par pamatu ņem ultraliberāļu preses pieeju, kuŗai tik daudz neinteresē šī gadījuma traģēdija, ne arī principi, bet gan pirmā vietā, par cik šo neattaisnojamo pārkāpumu var pierakstīt pašreizējai ASV valdībai un prezidentam Niksonam. Šo liberāļu presi pavisam maz interesē Baltijas valstu jautājums, jo ne velti šo aprindu cilvēki atkārtoti likuši saprast, ka apspiesto nāciju darbinieki ir savtīgu interešu pārstāvji, kuŗi kavē ASV labu attieksmju izveidošanā ar komūnistu diktātūru Maskavā. Vai mums būtu vēlams šādai pieejai pieslieties ir vairāk kā apšaubāms.

Lietuviešu jūrnieka traģisko gadījumu noskaidrojot, kļūst arvien skaidrāks, ka šo pārkāpumu pret bēgļa un cilvēka tiesībām nav vis izdarījusi ASV valdība, bet gan patvarīgi daži krasta aizsardzības vienību virsnieki. Šī iemesla dēļ arī vairāki vadošie virsnieki ir atstādināti no amata pienākumu izpildīšanas. Viņu soda mērs kļūs zināms tikai pēc notikuma izmeklēšanas un ASV akceptētā tiesas procesa. Ja rezultāti mūs un amerikāņu sabiedrību neapmierinās, mums ir brīvs ceļš pamatotas sūdzības celšanai un visa veida protestiem.

Viens tomēr ir skaidrs, ka ir pēdējais laiks, lai ASV valdība un arī ārlietu ministrija izbeidz atsevišķu ierēdņu patvaļu un iztīra birokratisko mašinēriju, kuŗa rīkojusies nenosvērti un neapdomīgi pāri doto pilnvaru robežām. Paskaidrojumi, kādus ir devis admirālis Ch. A. Benders un tā padotie virsnieki, nevienu neapmierina. Tik augstu stāvošiem virsniekiem gan bija jāzin, ka ASV ir parakstījušas Apvienoto nāciju deklarāciju, kuŗa nosaka, ka politiska bēgļa tiesības ir piešķiramas katrai personai, kuŗa savas pārliecības dēļ pamatoti baidās, ka to vajās viņas rases, reliģijas, nacionālitātes vai politisko uzskatu dēļ. Šī deklarācija tālāk uzsveŗ, ka neviena valsts, kuŗa ir līdzparakstījusi šo deklarāciju (Pad. savienība atteicās šo deklarāciju parakstīt), nedrīkst šādu politisku bēgli izdot valstij, kur to vajātu par viņa pārliecību. Vienīgais izņēmums ir kriminālnoziedznieki, bet to kriminālie pārkāpumi vispirms pierādāmi tiesā. Kopš 1945. gada ASV devušas patvērumu vairāk nekā pusotra miljona politiskiem bēgļiem, to skaitā arī mūsu latviešu sabiedrībai ASV un mūsu centieni pēc brīvības nav ierobežoti.

Ne tie, kuŗi tik skaļi atzīmē šo kauna traipu ASV vēsturē ir tie, kuŗi patiesi norūpējušies par šī jūrnieka likteni un vairs neizlabojamo pārkāpumu, bet gan visvairāk norūpējusies persona ir prezidents Niksons. Ir ievadīta un tiek turpināta izmeklēšana, ir no ASV kongresa puses, ir tieši ar prezidenta rīkojumu. Pēc pirmo ziņu saņemšanas prezidents nekavējoties izdevis rīkojumus, kas novērš līdzīga gadījuma atkārtošanos. Ir nodrošināts stāvoklis, ka nevienu bēgli nevar izdot svešai varai, pirms viņa lietas galīgas izmeklēšanas. Tāpat izdots strikts rīkojums, ka ikviens bēgļa gadījums ir nekavējoties ziņojams Baltajam namam un prezidentam. Ievadīta izmeklēšana par vainīgo virsnieku nodošanu militārai tiesai. ASV valdība nav mēģinājusi šo nepiedodamo gadījumu noklusēt. „Voice of America" to paziņojusi, noraidot faktus 23 valodās, to skaitā arī lietuviski, latviski un igauniski, skaidri pasakot, ka par šo pārkāpumu ir vainojama zināma veida birokrātija un atsevišķas personas piesavinājušās tiesības izšķirt jautājumu, kas nav viņu kompetencē, reizē uzsveŗot, ka ASV nav grozījušas savus uzskatus politisko bēgļu lietā un ka politiskā bēgļa tiesības tiks piešķirtas katram, kuŗa stāvoklis ir apdraudēts viņa pārliecības dēļ.

Mana pārliecība ir, ka tiklab komandējošais admirālis, kā arī kuģa „Vigilant" komandieris, kas pielaidis bēgļa sišanu un ievainošanu uz ASV territorijas, šajā gadījumā — krasta apsardzības kuģa, nododami militārajai tiesai. Kas attiecas uz prezidenta Niksona rīcību, tad būtu laiks, ar visām sāpēm, izteikt prezidenam atzinību par viņa atklāto un drošo rīcību, novēršot līdzīgu gadījumu atkārtošanos. Telefoniski un rakstiski man ir jautāts, dažos gadījumos pat nekorrekti, vai šis gadījums nozīmējot ASV politikas maiņu apspiesto tautu jautājumā? Uz to es varu atbildēt ar skaidru — nē! Paturēsim aukstu prātu, jo ar neapsvērtu pieeju mēs nekā neiegūsim. Neaizmirsīsim, ka mums šodien ir ASV valdības aprindās un republikāņu partijas vadībā daudz patiesu draugu. Bet neaizmirsīsim arī to, ka tik ļoti smagais apspiesto tautu un Baltijas valstu jautājums nav atrisināms īsā laika sprīdī. Neaizmirsīsim, ka tieši tagad, prezidenta Niksona vadības laikā, mums tik tuvo jautājumu cilā un atzīmē daudz vairāk kā jebkad pēdējo desmit gadu periodā. „Voice of America" noraidījusi atkārtotu paziņojumu, ka ASV joprojām uzņem politiskus bēgļus. Šajos apstākļos pārmest valdībai kādu „iztirgošanu", jeb izteikt kādus pārmetumus „Amerikas Balsij" ir ļoti nedraudzīgi, jo tieši pēdējai jau visu laiku ir jāatvaira liberālo laikrakstu — „New York Times" un „Washington Post", kā arī kongresa ultrāliberāļu spārna un demokratu senātora Fulbraita pārmetumi, ka šo raidījumu programma ir pārāk asa pret krievu komūnistiem un traucējot „labu attieksmju" izveidošanu ar Pad. savienību.

Būtu jāzin, ka ne tikai prezidents Niksons, bet vēl vairāk ASV informācijas nozares vadītājs Šekspīrs (Shakespeare) un FBI vadītājs Hūvers ir visu kreiso elementu visnīstākie cilvēki. Tas nav noslēpums nevienam, kas drusku paseko laikrakstu ziņām. Arī mūsu laikrakstiem derētu pasekot „Amerikas Balss" radioraidījumu saturam, un tad būtu viegli konstatējams, ka tieši pēdējā laikā raidījumi uz Latviju un pārējām Baltijas valstīm ir daudz atklātāki, ar saturu, kas demokratu prezidentu Kenedija un Džonsona laikā nebija atļauts. Mums ir jābūt sašutušiem un bija jāreaģē lietuviešu jūrnieka izdošanas lietā, lai mūsu sašutumam nav jāvēršas pret mūsu draugiem, kaut arī ir iemesls prasīt, lai viena vai otra valdības iestāde tiek iztīrīta no tur vēl arvien esošiem „vecā rauga" pārstāvjiem.

Traģēdija ar lietuviešu jūrnieku pierādījusi, ka ASV sabiedrībai ir sirdsapziņa un ka Niksona valdība nedomā aizstāvēt humānitāti un cilvēces tiesības tikai vārdos, bet arī darbos. Šis gadījums arī liecina, ka neapzinīgi cilvēki brīvā zemē nevar savas kļūdas ilgi noslēpt un saņems piemērotu sodu pēc pārkāpuma pierādīšanas. Tas pierāda arī to, ka prezidentam Niksonam ir drosme saukt lietas īstajā vārdā un nav tendences ko noklusēt. Tiem, kas zin apstākļus, nebūs noslēpums, ka iepriekšējos desmit gados ne tikai nodeva iznīcībai Kubas brīvības cīnītājus, pat laužot tiem dotos solījumus, bet neviena vien lieta tika noklusēta un „Times" pat nedomāja to pieminēt. Stāvoklis ir grozījies uz labo pusi.

Ar spalvu – pa spalvai – pret spalvu

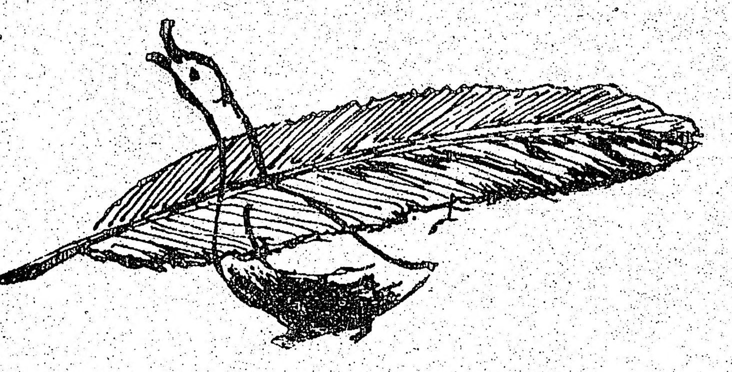

ZIEMSVĒTKU GAIDĀS

Ziemsvētkiem tuvojoties, cilvēku pārņem dīvains nemiers, kas viņu vada cauri garīgās šķīstīšanas ugunīm. Biežāk kā jebkurā citā gada laikā cilvēks skatās pagātnē, un šīs atskatīšanās sekās vēršas arī tagadnē, viņu aptverošā vidē un apkārtnē.

Veŗoties pagātnē, cilvēks atklāj, ka tā viņu ir veidojusi, un šajā veidošanas procesā piedalījušies daudzi citi cilvēki — dažs īsos, dažs ilgstošos laika posmos. Šajā sakarā cilvēks arī apjauš, ka bez citu cilvēku ietekmes, palīdzības un atbalsta viņš būtu daudz savādāks un nabadzīgāks, vismaz garīgajā attīstībā.

Būdams kas viņš ir — būtne ar prātu un apziņu — cilvēks savās jūtās un izjūtās atzīst esam kluvis parādnieks iepretim tiem, kuŗi pagātnē palīdzējuši vai pozitīvi ietekmējuši viņu fizisko un garīgo attīstību. Lai atbrīvotos no šīs parādniecības sajūtas, cilvēks meklē kompensācijas veidu saņemto sūtību atlīdzināšanai.

Tieši šajā brīdī sākās modernā laikmeta cilvēka lielākā problēma un samulsums, un arī latviešu izcelsmes cilvēks no tā ir smagi skarts, varbūt pat vairāk kā citi. Iemesls tam ir fakts, ka izcelsmes un vēsturiskās attīstības sekās latvieši savā būtībā ir zemnieku tauta ar ļoti izteiktu un izkoptu garīgo vērtību skālu. No šādas attīstības pakāpes iemesta citā vidē ar ļoti dominējošu materiālo vērtību skālu, ir dabiski, ka tiek radīts vērtību skālu mistrojums, kas visvairāk izpaužās tieši šīs garīgās šķīstīšanās laika posmā — Ziemsvētku priekšlaikā.

Kā lai citādi varētu izskaidrot tik atšķirīgās dāvanu vērtības un veidus tikai vienas ģimenes apjomā, un kā lai citādi varētu izskaidrot tik atšķirīgos apsveikšanas un atcerēšanās veidus draugu un tuvinieku vidū?

Ir jājautā, un to šo rindu rakstītājs bieži ir klusībā jautājis attieksmē uz sevi un citiem, vai materiāli dārga dāvana ir lielāks gandarījums saņēmējam par mazu, bet patiesā sirsnībā un pateicībā dotu atzinību? Vai materiālās labklājības parādīšanas gribā zeltā iespiestā Ziemsvētku sveicienu karte bez viena personīgi rakstīta vārda vai ziņas ir lielāks iepriecinājums par sīki aprakstītu vienkāršas kartītes aizmugures pusi? Ir patiesi jājautā, vai atcerēšanās tikai vienu reizi gadā ir vispār atcerēšanās vērta, jo sevišķi tad, ja tā sevī neietver nevienu personīgi izteiktu domu?

Ja kāds Ziemsvētku gaidu sevis šķīstīšanas procesā grib noteikti uzlikt noteiktu materiālās vērtības zīmi savas uzmanības vai pieticības objektam — kartītei vai dāvanai, viņš to var darīt. Gan jābrīdina, ka šādi izteikta atcerēšanās un uzmanība daudzkārt vairāk apvaino, kā iepriecina. Un, attieksmē uz mums patiesi tuviem cilvēkiem, visvairāk iepriecinājumu arvien ir sagādājis pats vārds — teikts vai rakstīts, smaids un skūpsts. Pieticīga, bet saņēmēja personībai vai vajadzībām rūpīgi izmeklēta dāvana noteikti dos lielāku gandarījumu kā augstas cenas „kaut kas".

Arī materiālā vidē iesakņojies un šo vērtību apņemts cilvēks savos dvēseles dziļumos tomēr vēl arvien ir tikai pirmatnējais cilvēks, kurš klusībā vēlas tāda paša cita cilvēka, un mēs, latvieši, vēl esam tuvāk šim dabīgo cilvēku izjūtām. Vai tiešām mēs ļausim šo vērtību nokaut sevī un mūsu bērnos? —

Šajos Ziemsvētkos es manus mīļos un tuvos mēģināšu atcerēties un viņiem pateikties kā cilvēks, un ceru to pašu sagaidīt no tiem, kuri vēlējušies mani atcerēties.

Teikšu paldies arī pārējiem, bet īstas pateicības šajos vārdos nebūs. Tādējādi, varbūt, es aiztaupīšu kā uzliktu pienākumu nastu dažiem labiem cilvēkiem nākamajā gadā, ja viņi sapratīs.

Visiem tiem, kuri man palīdzējuši augt un veidoties, svētvakarā egles zarā pateicībā degšu sveci — cerībā, ka tās gaisma mūsu domas satiksies un arī mēs paši — kā patiesi cilvēki.

Virgo

LATVIJA

90. N-RS. SESTDIENA, 1970. GADA 19. DECEMBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors (dzīvoklī un vakaros): **Krišs Sīdars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325,** Ontario; tālr. 766—3201.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanādā) vai starptautiskā pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanādā un ASV — par mēnesi $2.00, 3 mēn. $5.50, 6 mēn. $10.00, 1 gadu $18.00. Atsevišķa numura cena 25 centi. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Aculiecinieks R. Brieze stāstīja Čikagā

Izteicot sašutumu un parādot savu nostāju lietuviešu jūrnieka Kudirkas izdošanas gadījumā, Čikagas lietuvieši 3. decembra vakarā pilsētas dienviddaļā rīkoja pirmo demonstrācijas gājienu, kurā piedalījās ap 5000 demonstrantu, nesdami aizdegtas lāpas un sveces. 4. decembrī Lietuviešu padome Bismarka viesnīcā izkārtoja preses konferenci, kurā sniedza paskaidrojumus traģiskā notikuma aculiecinieks latvietis R. Brieze. Konferencē bija aicināti visu lielāko Čikagas laikrakstu pārstāvji, kuŗi otrā dienā sniedza plašus atreferējumus.

Lielākā demonstrācija notika 5. decembra rītā Civic centrā, kurā runāja R. Brieze, teikdams: „Kad redzēju, ka nelaimīgo lietuviešu jūrnieku glābt nebija iespējams, devu sev un visiem komūnistu mocekļiem solījumu, ka, atgriezies krastā, stāstīšu un liecināšu par Kudirkas traģisko likteni un varonīgo cīņu brīvības dēļ visur, kur tas būs iespējams, jo viņš pats to vairs nespēj. Uzskatu to par savu kristieša un ASV pilsoņa pienākumu." Kongresa loceklis R. Pucinskis nolasīja savu ASV kongresam iesniegto rezolūciju, kurā pieprasa S. Kudirkas un viņa ģimenes, sievas un divu dēlu, izlaišanu no Pad. savienības un uzņemšanu ASV.

Runāja arī vairāki lietuviešu organizāciju vadītāji, tāpat Ilinojas gubernātora vietnieks Saimons. Ietekmīgas vēstules prezidentam Niksonam un ārlietu ministram Rodžeram nosūtījis arī kongresa loceklis Dervinskis. Demonstrācijā piedalījās vairāk kā 10.000 cilvēku, liela daļa jaunatnes, un to pārraidīja lielākās radio un televīzijas stacijas. Latviešus organizēja Čikagas latviešu organizāciju apvienība. Apspiestās tautas pulcējās priekšsēža V. Viksniņa aicinātas. Demonstrantu vidū izcēlās T. Zieriņš lāča tērpā, nesdams plakātu ar uzrakstu: „Vakar es apriju Baltijas valstis, šodien Vietnamu, bet rīt — ASV." Šo pašu tērpu un plakātu T. Zieriņš kopā ar DV pārstāvi J. Pogenbergu rādīja arī Maskavas cirka pirmizrādes laikā. Toreiz tas tika ignorēts, bet šoreiz parādījās presē un televīzijas vakara ziņās.

6. decembrī Čikagas latviešu namā R. Brieze vēlreiz atstāstīja savu aculiecinieka redzējumu Čikagas latviešu sabiedrībai, lai pēc tam nodotu oficiālu liecinājumu ASV kongresā.

I. Š.

☆ Riodežaneiro, Brazilijā, 7. decembrī nolaupīts 57 g. vecais Šveices sūtnis Džovanni Enriko Buchers. Journal de Brasil ziņoja, ka uzbrukuma laikā ievainots federālās valdības piekomandētais miesassargs, kas vēlāk miris. Šis šogad ir jau piektais ārzemju diplomātu nolaupīšanas gadījums Latiņamerikā. Jūnijā terroristi pēc piecām dienām atbrīvoja Rietumvācijas sūtni Ērenfrīdu fon Hollebenu, kad Brazilijas valdība atļāva 40 politiskiem ieslodzītiem izlidot uz Alžīriju. Aprīlī kreisie partizāni nolaupīja Rietumvācijas sūtni Gvatemalā grāfu fon Spreti un vēlāk viņu nošāva, kad valdība atteicās atbrīvot 17 ieslodzītos terroristus. Tupomaro partizāni Urugvajā vēl vienmēr tur gūstā 2 ārzemju pārstāvjus, nozagtus augustā. Kreiso partizānu grupa nogalinājusi Danielu Mitrioni, amerikāņu technisko drošības padomdevēju pie Urugvajas valdības. Pavisam šogad nolaupīti 17 diplomāti, no kuŗiem 3 noslepkavoti, ieskaitot Kanadas darba ministru Pjeru Laportu. Pret nolaupīto Šveices sūtni Bucheru Brazilijas valdība gatavojas atbrīvot ap 70 ieslodzītos komūnistu terroristus. To savākšana no dažādiem cietumiem jau iesākta. Policija turpina laupītāju meklēšanu. Kopš 7. decembra aizturētas 120 personas. Buchera rakstītā vēstule atrasta kādā baznīcā, kurā viņš izteicies, ka nav šaubu, ka Brazilijas valdība darīs visu nepieciešamo viņa atbrīvošanai, līdzīgi iepriekšējiem gadījumiem. Apiešanās esot pieklājīga. Pēdējos 15 mēnešos Brazilija izmainījusi 60 politoskos gūstekņus pret 3 nozagtiem diplomātiem.

ED. KEIŠA JAUNA BILDE VECAM JOKAM (21)

. . . mīlestības lielais spēks . . .

LASĪTĀJU VĒSTULES

„FRIZIEŖU VAIMANAS"

J. Treija vēstule Latvija Amerikā 5. dec. n-rā par garmataiņiem un bārdaiņiem ir izraisījusi diezgan daudz pārrunu latviešu sabiedrībā. Šķiet, ka daudziem nav īstas skaidrības, kādēļ mati tiek audzēti gaŗi.

Pirms dažiem gadiem kāda populāra amerikāņu skaistule bija izteikusies, ka šālaika sievietes arvien vēl mīlot „alu cilvēkus" (cave men). Šie vārdi nav saprotami burtiski, bet nozīmē, ka viņas ilgojas pēc vīriešiem, kuŗos vēl kas palicis pāri no pirmatnējā mežonīguma. Liekas, ka daudzi tagadējie vīrieši to sapratuši un audzē gaŗus matus un bārdas, lai kaut vai ārējā izskatā līdzinātos pirmcilvēkam un izskatītos „sexy".

Otrs iemesls gaŗu matu audzēšanai ir cilvēku tieksme atdarināt māksliniekus. Nezinu kādēļ, bet mākslinieku izskats vienmēr ir saistījies ar gaŗiem matiem, kaut gan īsti, nopietni mākslinieki tikai ļoti retos gadījumos bijuši gaŗmataini. Ļoti daudz cilvēku domā, ka viņi jau ir mākslinieki, vai arī viņos šī mākslas uguns kvēlo un ik brīdi var uzliesmot spožā gaismā.

Trešā vīriešu grupa mēģina atdarināt jaunekļus, lai pierādītu, ka viņos vēl vienmēr mīt jaunības spraigums. Sevišķi skaisti ir gaŗi mati, ja tie ir jau sirmi, vai galvas vidus kails.

Nenoliedzami, ka šiem gaŗo matu un bārdu audzētājiem jāpacieš daudz izsmiekla un zobgalību. Kā jau palīdzības organizācija DV Toronto nodaļa nolēmusi šo cilvēku dzīvi atvieglināt. Kā zināms, 31. decembrī DV namā tiek rīkota Jaungada sagaidīšana. Šajā sarīkojumā pirmo reizi pārdos jauno kokteili ar laikmetīgu nosaukumu: „Frizieŗu vaimanas". Šī padzēriena izgudrotāji un receptes glabātāji ir A. Krastiņš un A. Beizaks. Viņi apgalvo, ka pēc dažu mēriņu iztukšošanas katrs jutīsies kā mākslinieks arī bez gaŗo matu audzēšanas. Ja jauno padzērienu iebaudīs vairāk, baudītājs var kļūt pat par „alu cilvēku".

Uz redzēšanos!

O. Zvirgzdgrauds, Toronto

☆

VĒSTULE NAV NOKAVĒJUSIES

K. Bērziņš Latvijā Amerikā 12. decembra n-rā atbild manai vēstulei „Bārdas, mati un hipiji". Ir ļoti apsveicami apmainīties domām ar laikraksta vidutājību, kas ikvienam lasītājam dod iespēju vērtēt divu vai vairāk partu domas. Žēl, ka K. Bērziņš ļoti sekli mēģinājis aizstāvēt šāsdienas lielāko cilvēces nelaimi. Vispirms viņš izvēlējies apstrīdamu virsrakstu: „30 gadu nokavējusies vēstule", Tas liek secināt, ka K. Bērziņš piedzimis pēc šiem 30 gadiem un vēsturi nav paspējis iemācīties. — Pirms trīsdesmit gadiem pasaulē bārdaino gaŗmataino „hipiju" nebija. Šai laikā daudzi jau atradās savas dzimtenes sargu rindās un bija tērpti citās uniformās, bet ne ar bārdām un gaŗiem matiem.

K. Bērziņš jautā, vai mans matu griezums ir pareizs un paskaidro, ka gaŗi mati neesot nekas jauns, jo vēsture atkārtojoties. Bet ko viņš sauc par vēsturi un tās atkārtošanos? Bārdas, mati un „hipiji" nav vēstures atkārtojums, bet dažu cilvēku izlēciens, proti, darīt tā kā citi nedara. Ja pasaules attīstības ceļš tagad novedis mūs pie labāka dzīves veida, nekā tas bijis pirms gadu simtiem, tad šodien atsevišķi indivīdi, sevi neapkopdami un nekā produktīva nedarīdami, nevar saukties par „vēstures atkārtojumu". Bārdaino, gaŗmataino „hipiju" dzīve aiz sevi atstāj neiedomājamu tukšumu.

K. Bērziņš saka: „Lielākā nelaime trimdā ir, ka mūsu domāšana apstājusies . . ." — Mīļais tautieti, taisnība! Ja šo bārdaino un gaŗmataino „hipiju" domāšana nebūtu apstājusies, tad šī „slimība" šāsdienas pasaulē nebūtu, tāpat kā paklīdušie, jeb tie, kuŗu domāšana apstājusies un kļuvusi bīstama cilvēcei. K. Bērziņa ieteikumam — atvērt acis pilnīgi piekrītu, jo ar atvērtām acīm būs redzama patreizējā sērga. Kam tas vēl nebūtu skaidrs, ieteicu izlasīt J. Z. Vinipegā rakstu: „Īstie nejēdzību autori", kas iespiests turpat blakus K. Bērziņa vēstulei. J. Z. (Vinipegā) savā vēstulē pilnīgi atsedz visu to, ko „30 gadu nokavētās vēstules" autors līdz šim nezināja. Domāju, ka šo J. Z. izteikto patiesību neviens nespēs apstrīdēt!

Nobeigumā vēlos piezīmēt, ka cilvēce nekād nevēlēsies atgriezt laika ratu atpakaļ, lai dzīvotu kā alu cilvēki. Šodien nebūs neviena makšķernieka, kas vēlētos ķert zivis ar koka, kaula vai akmens „āķiem". Tāpat arī šāsdienas kaŗavīrs neprasīs, lai to raidītu cīņās ar koka vālēm vai akmens metamām lingām. Ja cilvēcei šāds laikmets kādreiz būtu jāpiedzīvo, tad to izveidos pats Dievs, bet ne gaŗo matu un bārdu īpašnieki, un ne jau arī „hipiji". Paldies par domu izmaiņu!

J. Treijs Toronto

(63. turpinājums)

IV CĒLIENS, kā jau minēts, Rainim blakus II cēlienam licies drāmā svarīgākais. Viņš Kugam rakstīja: „Lielākais svars jāliek uz otru un ceturto cēlienu." Kādēļ — to autors kriptiski noklusē. Varētu pieņemt, ka dzejnieks cerējis, ka tēlotāji, dekorātors un publika to sapratīs no teksta. Par nelaimi tieši šī cēliena teksts ir neskaidrākais, mīklainākais, režģeklīgākais. Ar to ir gandrīz tāpat kā ar Pēra Ginta pazīstamo sīpolu, kuŗam kā ikvienam sīpolam — Pēram par brīnumu — ir tikai mizas, bet nav kodola. Ir vārdi, daudz vārdu, bet aiz tiem nevar lāgā atrast kodola. Vārdi IV cēlienā atsakās atslēgt aiz tiem gaidīto jēgu. Bet jēga jāatrod, jo bez tās nav saprašanas, un bez saprašanas nav teātŗa. Aktieŗiem un dekorātoram jādabū rokā autora idejas Ariadnes pavediens, lai ar tā palīdzību izvestu skatītājus no vārdu labirinta jēdzienu saulē.

Teiktais attiecas visvairāk uz Spīdolas vārsmām, kuŗai dzejnieks te vienai piešķīris 300 rindu, tieši tik, cik Lāčplēsim visos trīs iepriekšējos cēlienos kopā.

IV cēliena fābula raupjos vilcienos ņemta no Pumpura Lāčplēša V dziedājuma.

Lāčplēsis kopā ar saviem kaŗa draugiem sasniedzis Nāves salu, pie kuŗas pierauto kuģu laivinieki pārvērsti akmeņos, to vidū arī Laimdota un Koknesis. Lāčplēsis šai salā, savu biedru miegu sargot, nonāvē ļaunās raganas trīs dēlus — trīs jodus ar 3, 6 un 9 galvām. Pēc šī varoņdarba Lāčplēsis ar saviem ļaudīm apstaigā salu un nonāk pie akas un ābeles. Kad ļaudis vēlas no akas nodzerties, Lāčplēsis viņiem to liedz iekām, ļaunas burvestības neitrālizējot, nav tajā iecirsts „trīsstūrīgi". Ūdens vēršas asins krāsā, dzirdami vaidi, līdz viss apklust, un ūdens atkal kļūst dzidrs. Kad vīri vēlas pamieloties ar āboliem, Lāčplēsis grasās atkārtot atbūrēju cirtienu, bet kāda balss viņu aizkavē, saucot: „Ai necērt, Lāčplēsi!" un ābele pārvēršas par „it skaistu sievišķu". Izrādās, ka ragana bijusi ievērsusies akā, Spīdala — ābelē, lai nomaitātu varoni, kas no akas nodzertos un baudītu ābeles indīgos augļus. Ragana nu ir beigta, bet viņa, Spīdala, būtu laimīga, ja varētu atraisīties no līguma ar velnu, ko savā laikā „kaislībā ar savām asinīm" parakstījusi. Lāčplēsis atceras, ka, būdams Velna bedrē, tur atradis kādu tīstokli, ko no bedres paņēmis līdz piemiņai. Izrādās, ka tas ir liktenīgais līgums, kas glabājas Lāčplēša kuģī. Varonis atdod laimīgajai Spīdalai līgumu, kuŗa nu uz visiem laikiem atbrīvota no Nelabā. Nekas vairs nestāv ceļā viņas un amodinātā Kokneša mīlestībai. Atdzīvojas visi akmeņos pārvērstie, to vidū arī Laimdota. Viss še skaidrs, vientiesīgs, visiem, pat bērniem — īpaši bērniem saprotams. Pasakainie piedzīvojumi bija vajadzīgi, lai dotu iespēju Lāčplēsim parādīt savu spēku un gudrību; lai veidotu varoni, kam tautas iztēle gribētu un spētu sekot „bez gudrības līkiem ločiem".

Ir visai svarīgi salīdzināt Pumpura tēlojumu Nāves salā ar attiecīgo tēlojumu Odisejā. No tā izriet, kā Pumpurs sapratis Homēru, ko tajā nav sapratis, kādus jaunumus sniedzis savā poēmā, kas norādītu uz jaunām idejām tajā.

Lāčplēsis Nāves salā tēlots kā stiprs, gudrs un labs varonis, kuŗš spēj atpestīt pārakmeņoto Laimdotu un citus „laiviniekus", spēj atdzīvināt labos, kam atņemta dzīvība, un spēj vairāk — atpestīt no ļaunuma grēkā kritušos. Fantazijai nav liktas robežas, tēliem — nekāda sakara ar ikdienas cilvēku.

Šai ideālizēšanā ir savs burvīgums, bet arī trūkums. Trūkums ir tas, ka tēls tiktāl atbīdīts no īstenā cilvēka, ka vairs nespēj noderēt par paraugu zemes būtēm, kas ir labā un ļaunā mistrojums, un kur varonība nav nekas cits kā savu cilvēcisko vājumu pārvarēšana. Cilvēka varonība ir visa viņa gribā, gribā vien. Pasaku varonim tāda griba nav vajadzīga, pasaku varonis spēj visu no fantazijas iegribas vien.

Andrejs Pumpurs Nāves salu ņēmis no Odiseja XI dziesmas. Tur Odisejs nonāk ar saviem biedriem, lai no mirušā pareģa Teiresija ēnas izdibinātu, kā atgriezties mīļajā dzimtenē. Salā, pašā okeana malā, kur saule nekad neiespīd, ir ieeja pazemes valstībā. Odisejs ielej bedrē upurētu dzīvnieku asinis un dod no tām nodzerties mirušo ēnām, kas tā atgūst valodu. Teiresija ēna viņam pareģo laimīgu atgriešanos dzimtenē. Mātes ēna vēstī, ka Penelope viņu arvien vēl gaida un ka viņa pati (māte) mirusi sērās par pazudušā dēla likteni. Odisejs grib māti apkampt, bet satvarsta tikai gaisu. Viņam parādās arī citu mirušo ēnas, ieskaitot Achilleja un Agamemnona. Achillejam Odisejs stāsta par viņa dēlu Neotolemu, uzteicot tā drosmi un krietnumu. Odisejs nosauc Achilleju par laimīgāko starp mirušajiem, bet lielākā varoņa ēna viņam atbild, ka tas labāk gribētu būt par nabadzīgākā vīra gājēju nekā pazemē valdnieks pār mirušo ēnām.

Neslavē nāvi tik skaisti, ai Odisej, līdzīgais
dievam!
Labāk es gribētu strādāt uz lauka kā algādzis
vienkāršs,
Kalpojot nabaga vīram, kas trūkumā dzīvo
arvienu,
Nekā par valdnieku būt starp tukšajām
mirušo ēnām. (486—490)

Cik cieši še savērpta īstenība ar fantaziju! Cik pamācīgs katrs vārds. Kaut to pašu varētu teikt par attiecīgo Uguns un nakts epizodu.

Šķiet, ka cilvēku pārvēršana akmeņos ir savā veida parallēle Odiseja vīru piedzīvojumiem ar burvi Kirki, kuŗa tos pēc ceturtās dzirdēšanas dienas pārvērš cūkās. Arī šim Odiseja piedzīvojumam Aiaijes salā ir allegoriska nozīme. Tā ir it derīga arī mūsdienās: attiecīgā pārvērtība parasti notiek daudz ātrākā laikā . . .

Spīdolas līgums ar velnu ņemts no senās pirmsfausta leģendas, kas arī latvju folklorā atrod savu atskaņu: vīrs, kas ar paša un sievas asinīm velnam noraksta dvēseli, spējot pārvērsties pūķī.

Pumpurs savai poēmai meklējis dēkas, kuŗās Lāčplēsis varētu apliecināt ir dvēseles cildumu, ir drosmi, ir milzīgo spēku. Te nu tās bija — pasakaini raibas, tomēr loģiskas, kaut arī nesakņojās ne vēsturē, ne ģeografijā, ne psīcholoģijā.

Tik daudz par Pumpura poēmu, kuŗu Rainis dramatizējis, vēršot to Ugunī un naktī.

Ja Pumpuram Nāves salā nebija nekas vairāk kā intermeco starp nozīmīgajām, ar politisku domu piesātinātajām poēmas daļām, atbīdot Spīdalu uz stāstījuma beigām, tad Rainis savai Spīdolai IV cēlienā piešķīris noteicēju lomu. No Spīdolas un Kangara dialoga, ar ko cēliens sākas, izriet, ka abi nodomājuši nomaitāt latviešu varoni Lāčplēsi. Spīdola, liekas, jau nomaitājusi savu sāncensi Laimdotu un līdzīgu likteni gatavo arī Lāčplēsim.

Tad pēkšņi, kā untumaina, kapricioza operetes „marķīze", kuŗai loģika apnikusi, Spīdola pavēl likt vējiem pūst pretējā virzienā, lai glābtu savu ienaidnieku. Velti, — Lāčplēsis jau ir salā. Spīdola paziņo, ka Lāčplēsi nīst. Kā gan ne?! Viņš nokāvis pūķi viņas māti raganu un Burtniekos viņas tēvu — pūķi un patlaban pieveicis viņas brāļus jodus, ieskaitot pašu deviņgalvi.

Pumpura Spīdala ir sieviete, kas, kaismju gumdīta, saradojusies ar velnu; Raiņa Spīdola ir kas cits. Viņa nav cilvēka bērns. Tēvs viņai ir pūķis, māte ragana, brāļi — jodi, un visa šī izdzimumu virdze tikojusi no drāmas sākuma varoni Lāčplēsi nozūmēt.

(Turpinājums sekos)

Sarkanās miglas autore atkal Ziemeļamerikā

Dr. Lilijas Skultānes-Zariņas, grāmatas „Sarkanā migla" autores un redaktora Viļa Skultāna referātu turneja notiks 1971. g. pavasarī ASV un Kanadā. Referenti dzīvo Rietumvācijā un uz ASV paredzējuši izlidot 15. maijā ar pirmo apstāšanos Ņujorkā, kur paredzēts referātu turnejas sākums, priekšlasījumu ciklu turpinot pārējos ASV latviešu centros un Kanadā Daugavas Vanagu globālo dienu ieskaņai, ar nobeigumu DV globālās dienās Toronto.

Dr. med. L. Skultānes-Zariņas referāta temats: „Aktuālitātes un secinājumi par opozicijas kustību Latvijā un citās padomju pārvaldītās zemēs", bet V. Skultāns lasīs par tematu: „Jaunākie atklājumi par mūsu neatkarības bojā eju 1939.–1940. gadā". Referātu turneju ASV kārto ASV DV Kultūras nozares vadītājs V. Aparjods, 1247 N 34th St., Milwaukee, Wisc., USA 53208, bet uz vietām referātus kārtos DV apvienības. Kanadā turneju kārto Kanadas DV kultūras nozares vad. J. Gailītis, 12 Green Meadow Rd., Hamilton 56, Ont., Canada, tel. 38-3-7717. Turneju ASV un Kanadā atbalsta un sekmē studentu korporācija Vendia, kuŗas prezidijs atrodas Hamiltonā. Sen. A. Smiltnieks, 48 Blackwood Cr., Hamilton, Ont., Canada.

Kanadā pozitīvu atbildi jau devušas sekojošas DV nodaļas: Britu Kolumbijas nod. Vankuverā, Londonas nod. Ont., Sv. Katrīnu nod., Hamiltonas nod. un DV globālo dienu rīcības komiteja Toronto.

Rīkotāji var izvēlēties vienu vai abus referātus. Pēc referātiem paredzētas debates ar jautājumiem un atbildēm. Tuvāka informācija par referātu turneju un datumiem šajās dienās tiks izsūtīta DV apvienībām ASV un nodaļām Kanadā. Dr. L. Skultānes adrese 605 Offenbach/Main, Waldstrasse 28, W. Germany. Tel. 88-6-766.

J. G.

Advokāts Taisnība ierodas laupīšanas uzbrukumā nošauta gangstera bērēs ar mazu novēlošanos un satiek kollēģu Patiesību. „Tu esi ieradies par vēlu," agrāk atnākušais advokāts Taisnībam pačukst, „mācītājs nošautā aizstāvēšanu jau ir uzsācis."

Dr. med. Lilija Skultāne-Zariņa bija ieradusies arī 5. latviešu dziesmu svētku laikā Kanadā. Uzņēmumā — grāmatas „Sarkanā migla" autore lasa lekciju Hamiltonā. Foto: J. Gailītis

Austra Balode

KRĀSU ZIEDĀ

Deg vakars dzeltenā gammā,
un oranžā noriets kvēl.
Zalganu mākoņu raksti
gaismu grib paturēt vēl.

Nakts tumšzila samta sagšā
kaisa zvaigžņu sidrabus —
rītausmas sārtajā plaukstā
zilzeltaina diena dus.

Jauka dziedāšana

Antoniņa Vaivode kā garīgu dziesmu dziedātāja ļoti iemīļota kā ASV latviešu centros, tā Toronto. To no jauna apliecināja kuplais klausītāju pulks, kas 12. decembra vakarā pulcējās Sv. Jāņa baznīcā, Toronto, apvienojot vienā saimē dažādu konfesiju un draudžu piederīgos.

Pēc draudzes mācītāja A. Lūša ievada lūgšanas vārdiem Viktors Kviesis ierastajā smalkjūtībā atskaņoja Bacha „Do-minora prelūdiju" un rotaļīgi Adagio E. Botijero „Prelūdiju".

A. Vaivode Ziemsvētku ieskaņai rīkotajam koncertam bija izvēlējusies ļoti raibu programmu. Kā ziedi pušķī ap dažiem orātoriju un kantātas dziedājumiem vijās gan oriģināldziesmas, gan poļu, angļu un nezināmas izcelsmes tradicionālās Ziemsvētku dziesmas. Dziedone visas sniedza vienādā sirds siltumā.

No kvalitātīvi dažādo dziesmu jūkļa kā pērlīte staroja sens baznīcas dziedājums „Nāc, Dieva dēls Imanuel" ar senlaicīgi vienkāršu ērģeļu pavadījumu, it kā kokli atdarinot. Kā kompozicija bija interesanta arī Vilsona „Pusnaktī tumšā un klusā", kuŗai pavadījumā vijās cauri „Klusās nakts" motīvs, kas beigās arī ieaužas balss melodijā.

„Ciānas meita, priecājies", no G. F. Hendela orātorijas „Juda Makabejs" valdzināja ar izlīdzinātību visas balss apjomā un raitām pasāžām; arī tā paša komponista „Reiz ganiem lopus sargājot". No visa snieguma skaistākais tomēr bija jau minētā „Nāc, Dieva dēls" un M. Rēgera „Marijas šūpļa dziesma", ar tīru kantilēnu un teicamu piano. Žēl, ka tā programmā nebija pēdējā. — V. Kvieša ērģeļu pavadījumi bija viscaur diskreti un piekļāvīgi.

Kas nāca klausīties garīgu koncertu šī vārda vispārpieņemtajā nozīmē, neguva cerēto mākslas baudījumu. Bet, domājams, tādi bija mazumā. Vairumam Antoniņas Vaivodes jaukā dziedāšana tiešām iezvanīja tuvo Ziemsvētku jūsmu.

S. Sniedze

Ainārs Smiltnieks ieguvis BA gradu vēsturē McMaster universitātē Hamiltonā un turpina studijas paidagoģijā. Ir studentu korporācijas Vendia loceklis.

Latviešu preses biedrības jubilejā

VĒROJUMI UN NOSKAŅAS (1.)

Jubilejas nav nieka lieta. To zin visi, kam nācies kādu sarīkot, un tādu ir daudz: redaktors emeritus Kārlis Rabācs, sākot svētku runu LPB 25 gadu atceres gadījumā minēja, ka viena ceturtā daļa pašreiz latviešu trimdas laikrakstos aprakstāmo notikumu ir — jubilejas. Kanadas preses balles izdevums „Preses Pīle" savukārt ziņo, ka gatavojot speciāla jubileju svinēšanas etiķešu grāmata, ar prezidija sēdēšanas schemām, apsveicēju rindošanas diagrammām u.c. derīgiem norādījumiem.

Diemžēl, Latviešu preses biedrība savu 25. gadskārtu tomēr dabūja nosvinēt bez šīs ļoti gaidītās rokas grāmatas. Tāpēc arī varbūt ne viss padevās pēc „augstākās" vai „visaugstākās" sabiedrības normām, kaut arī citā ziņā LPB turējās „kā vēl nekad".

Jubileja sākās ar draudzības kokteili DV namā. Ielūgti bija visi literāti, pie kam no ieejas maksas varēja atpirkties, apsolot sarīkojumā nolasīt kādu savu darbu. To vadīja biedrības priekšnieks V. Irbe, kamēr valdes locekļi bija rūpējušies par pareizās gaisotnes radīšanu: Henrijs Mors ar pēc slepenas receptes jauktu boli, Austra Balode ar dekorāciju u.t.t. Kad sāka ierasties pirmie tālie viesi, sarīkojuma dalībniekus tiešām pārņēma svētku noskaņa.

Čikāgiete Janīna Babre bija atvedusi ciemkukulim poēmu „Balti", kas, kā redzams no svētdienas literārajā sarīkojumā nolasītajiem darbiem, ir daļa no īpaša dzejoļu cikla, kuŗ dzejniece, kas agrāk bija pazīstama ar kristīgās izjūtas atspoguļošanu dzejā, nu pievēršas jaunai tematikai — savas zemes vēsturei un valodai. Osvalds Akmentiņš lasīja tēlojumu: „Manas laulības ar presi". Otto Bergmansons atzinis, ka literāros sarīkojumos vesela stāsta nolasīšanai, kas aizņemtu 15 vai pat 30 minūtes, neatliek laika, tāpēc lasīja vairākus dzejoļus, kuŗu vidū sevišķu publikas atsaucību guva „Portrets" (Dāma zila, dāma zaļa). Zenta Liepa, kā redzams, pašreiz dzīvo ražīgā periodā, ko liecina ne tikai šoreiz nolasītie jaunie dzejoļi „Atvadu kuģis", „Vizbuļu ziedu sala" u.c., bet arī fakts, ka piektdienas vakarā radies pārdzīvojums svētdienas rītā jau bija ielējies gatavā dzejā! Rita Gāle iemeta vakara noskaņā sauju mētru ar savu veltījumu Dzintrai (kam bēdāties nekad nebija laika). Arī viņas pārējie tovakar lasītie dzejoļi „Cik ilgi vēl", „Krūze" — spēcīgi, bet rūgti.

Savu darbu lasītāju vidū šai LPB 25 gadu atcerē bija arī 25 gadīgs debitants: Reinholds Millers, kas lasīja Žila Verna stila zinātnes fantazijas romāna fragmentu. Millers nopietni pievērsies rakstīšanai, jo nodevis iespiešanai lugu žurnālam „Treji vārti" un romānu angļu valodā. Nolasītajā fragmentā jaunais autors parādīja ne tikai tīri labo valodas izjūtu un fābulētāja spējas, bet arī labiem prozistiem nepieciešamo aso skatu raksturīgu ikdienas sīkumu izcelšanai.

„Kanadas viešņa Lidija Auzāne-Tīcmane lasīja tēlojumu par iedzīvošanos Kanadas latviešu sabiedrībā (pēc iebraukšanas no Anglijas), ar tās augsto, augstāko un visaugstāko sabiedrības šķiru, kas ļoti iederējās vakara noskaņā, un kā vēlāk atsaucās dažs labs tālākais lasītājs.

Tā kā autori uzstājās pierakstīšanās kārtībā, kā nākamo vakara vadītājs V. Irbe izsauca Dzintaru Paegli. Dr. Paegle ir pazīstams kā patalogs un dzejas neraksta. Amerikāņu laikraksta izgriezumu gaisā pacēlis viņš prasīja, cik daudzi no vakara dalībniekiem vēl nav dzirdējuši par drausmīgo notikumu ar lietuviešu jūrnieku, ko amerikāņi atdeva atpakaļ krieviem. Vairums klātesošo pacēla rokas. Osvalds Akmentiņš nu nolasīja savu rakstu par šo incidentu, kā rezultātā vakara dalībnieki nolēma nosūtīt prezidentam Niksonam protesta telegrammu rezolūcijas veidā, par ko jau agrāk ziņots „Latvijā Amerikā" slejās. Telegrammas tekstu piesūtīja visām ziņu aģentūrām.

Tas latviešu preses biedrības vārdam lika atskanēt lielajā pasaulē pirmo reizi tās 25 gadu pastāvēšanas laikā. Pārrunas par šo atgadījumu pilnīgi izsita vakara sarīkojumu no trauslās dzejas mīļotāju gaisotnes. Kaut arī pēc tam tika izsludināts starpbrīdis, labai daļai klausītāju otrās daļas sākums, kur savas dzejas lasīja Austra Balode, aizgāja gaŗām tikpat kā nedzirdēts. Pat Herta Krauja, kuŗas dzeja, it sevišķi pašas lasījumā, tieši izstaro grūto un tai pašā laikā aizraujoši skaisto dzīves mīlestības atziņu, šoreiz, pēc tik satraucošām reālitātēm, nespēja tik pilnīgi paņemt publiku savā varā kā viņai tas parasti padodas.

Nikolajs Kalniņš bija laikmetīgs ne tikai formas ziņā, jo bija sacerējis gaŗāku dzejojumu mainīgos pantmēros ar un bez atskaņām, pa vidam iestarpinot prozas citātus, bet arī pēc satura.

Viesu pulkā bija arī Kanadas preses kopas goda priekšniece Biruta Senkēviča. Viņai skandējot: „Lūk, nevērtējot jūs projām sviežat dienas, kas spilgtās ainās dzīvei pretī kvēl"... sentiments publikā uzsita tik augstu vilni, ka puskrūzīte boles ielija galma fotografa Bruno Rozīša nesamaksājami vērtīgajā fotoaparātā, kas gan, par laimi, ir uzturīgi būvēts un tādēļ nesabojājās.

Henrijs Mors nolasīja raksturīgu īsstāstu „Pūķis un rudzupuķe", Kanadas preses kopas jaunais priekšsēdis Modris Lorbergs — rotaļīgus pantus par modēm, bet pasaules ceļotājs Kārlis Pētersons, no Lidijas Auzānes-Tīcmanes saklausījies, ka uz Eiropu ceļo tikai tie latvieši, kas sevi pieskaita pie „visaugstākās" sabiedrības, bet no Nikolaja Kalniņa dabūjis dzirdēt, ka lielīties nav pieklājīgi, aizņēmās no L. Rumaka savu jauniznākušo grāmatu un ilgi meklējās, līdz atrada vietu par savu ceļojumu... uz Maroku.

D. V.

Rosīgā Sv. Katrīnu latviešu dejotāju kopa, kas uzstājusies daudzos latviešu sarīkojumos, nule ieguvusi savu jauno izvēlēto nosaukumu —Jandāls. „Kristības" notika īpašā ceremonijā vietējās vanadžu kopas sarīkojumā. Uzņēmumā pirmā rindā no kreisās: „krustmāte" vanadžu kopas priekšniece Milda Vītola, Sandra Ķipe, Gunta Laure, Daina Vasariņa, Ruta Šternberga, Maira Zālamane, Sarmīte Šternberga un kopas priekšniece Ingrīda Mukāne. Otrā rindā no kreisās: kopas „krusttēvs" un padomdevējs Vilis Ādiers, Richards Ķipis, Ēriks Veska, Omārs Ivanovskis, kopas vadītājs un deju iestudētājs Hermanis Šternbergs, Andris Lauris, Pēteris Baltais, Vilis Jaunzemis un Andris Jaunzemis.

Foto: J. Liģers

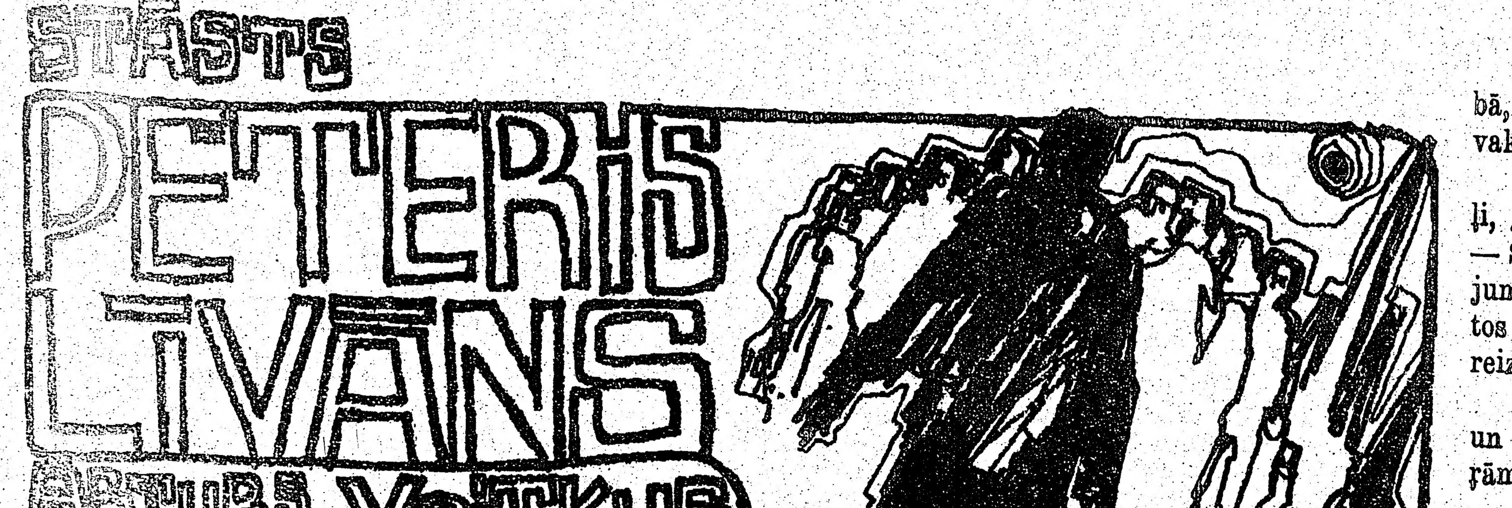

(50. turpinājums)

Smita kundze uz īsu mirkli atrāva acis no ceļa un paskatījās blakus sēdētājā.

— Es būtu ar mieru pat piemaksāt, ko jūs par viņu izdevāt. Un arī jūsu vīram par uzpošanu. Viņam, droši vien, bija izdevumi sakarā ar materiālu pirkšanu.

— Es pārdomāšu, Smita kundze, — Maira atbildēja. — Bez tam man jārunā ar vīru.

— Jā, parunājiet gan, — Smita kundze dedzīgi piekrita. — Parunājiet gan. Jūs nenožēlosit.

Smitu vasarnīca bija pašā Tūkstošsalu ezera krastā. Zemes gabals, uz kuŗa tā bija celta, nebija liels — nepilnas pūrvietas apmērā, bet uz tā auga daudz gan pašu dēstītu, gan dabas sētu koku. Bija pārstāvētas visas vietējās šķirnes — kļavas, apses, vītoli, bērzi, kāds ozols, dzīvības koki, priede, egle un pat ābele. Pa ceļam Smita kundze bija izstāstījusi, ka tās vīrs esot liels koku mīļotājs un labprāt neļaujot tos cirst, kaut arī retināšana būtu nepieciešama. Vieta bija zema, un jau no auto izkāpjot Maira iepazinās ar vietējo nelaimi — odiem. Bija bezvēja diena, un tie atbraucējiem metās virsū nevaldāmā niknumā. Smita kundze bija stāstījusi, ka vasarnīcas apgabalā neesot mazo melno mušiņu, kas esot īstas Ēģiptes mocības Labrenča kalnos, bet, mušiņu briesmas nepazīdama, Maira odus atzina par tādu pašu Ēģiptes mocību.

No auto izkāpuši, visi trīs bērni vienā stiepienā bija ezera krastā. Laivu piestātnē laiski snauda balta motorlaiva. Priekšgalā bija iekārtota kajīte, tās logi aizklāti aizkariem; motors pusslīpi izcelts, tā kā propelleris atradās virs ūdens.

Netālu no krasta kādā mazākā laivā sēdēja makšķernieki un mētāja vizuli.

— Tā, te nu mēs būtu, — Smita kundze teica, vasarnīcas durvis atslēgdama un Mairai pa priekšu ieiedama lielajā telpā, kuŗā galveno vietu aizņēma milzīgs kamīns. No beidzamās reizes tajā bija palikušas ogles, pelni un līdz galam nesadegušas, melni nokvēpušas pagales. Kamīna priekšā uz grīdas gulēja grozs ar tukšām alus pudelēm. Blakus tam, arī uz grīdas, bija pustukšotas glāzes un vairākas stipro dzērienu pudeles.

— Nepaguvām novākt, — Smita kundze teica, nekārtībā skatīdamās. — Svētdienas vakarā bija jāsteidzas atpakaļ uz pilsētu pie Rodžeriem viesībās, tā viss palika. Bet jūs jau pievāksit, vai ne, Maira? Nāciet, es jums izrādīšu, kur viss atrodas un novietojams.

Smita kundze Mairai izrādīja vasarnīcu. Tā bija prāva celtne ar četrām guļamtelpām, ērtu virtuvi un lielu dzīvojamo istabu. Upes pusē gar visu vasarnīcu bija lievenis, kuŗam viscaur bija smalka stiepļu pinuma aizsargs pret odiem.

Tāda pati nekārtība, kāda valdīja pirmajā istabā, Mairu sagaidīja arī virtuvē. Smiti svētdienas pievakarē tiešām bija steigušies atpakaļ uz pilsētu.

— Un ja jums kļūst garlaicīgi, te ir tīrāmie līdzekļi, jūs varat pārslaucīt logus, — Smita kundze teica. — Še jau īstenībā nav nekā daudz ko darīt. Par Džimu jums nav jārūpējas, tas lasīs savas grāmatas un kārtos akmeņu kollekciju. Padodiet tikai viņam ēdienu reizēs paēst un pārējo laiku atpūtieties.

Pēc nepilnas stundas Smita kundze sēdās auto un devās atpakaļ uz pilsētu. Atvadoties viņa kā gaŗāmejot izmeta:

— Ceturtdien, Maira, nopļaujiet zālāju — mājas piebūvē atrodas pļaujammašīna. — Džims jums parādīs, kā iedarbināt. Un neaizmirstiet puķu dobes. Tās jāravē un jālaista. Smita kungs ļoti rūpējas par dārzu. Ledusskapī ieliku vērša gaļu, to ceturtdien uzcepiet; Smita kungs labprāt ēd aukstu. Tikai necepiet pārāk ilgi, lai nesažūst. Un lielajā kurvī, ko atvedām, ir Smita kunga baltie virskrekli, tos izgludiniet. Gludeklis ir virtuvē, Džims jums parādīs.

Kad Smita kundze bija aizbraukusi, Maira aizsoļoja pie bērniem uz krastmali. Mārcis un Guntis jau bija sadabūjuši līdz atvestās makšķeres, pacilājuši pāris akmeņu un zem tiem atrastos kukaiņus uzmaukuši uz āķa. Pašreiz uz laivas laipas uz vēdera nometušies, tie lielā nopietnībā tos peldināja ezerā. Rita stāvēja pa gabalu un godbijīgi vēroja zēnu darbošanos. Džims bija pazudis.

Aiz dzīvžoga kaimiņu vasarnīcas pagalmā pusmūža vīrietis pļāva mauriņu. Zāles pļāvējs skaļi parkšķināja. Brīžam, kad asmenis bija iecirties velēnā, tas uz mirkli it kā atņēma elpu, lai tad atguvies atkal turpinātu. Pļāvējam bija kaila galva, un vieglajā vējā tumšie mati bija sakrituši uz pieres. Krekla piedurknes bija atrotītas. Rokas muskuļainas, saulē iedegušas tumši brūnas. Lūpu kaktiņā, nevērīgi iesprausta, šūpojās pussmēķēta cigarete.

Pienācis pie žoga, kas šķīra abus īpašumus, pļāvējs apstājās, apturēja motoru un latviski skaļi sveicināja:

— Labdien!

— Labdien! — Maira pārsteigta atņēma sveicienu.

— Jūs latvietis? Un kā jūs zināt, ka es esmu latviete?

— Līdz šim nav gadījies dzirdēt, ka kanadieši ar saviem bērniem sarunātos latviski. Jūs to darījāt. Atpūtā?

— Mēs?! Tas nu gan labs joks. Tikpat labi varētu jautāt: vai tā jūsu vasarnīca? Es jūs līdz šim Ormsfīldā neesmu redzējusi, — Maira pētīja svešā vaibstus.

— Neesmu tur arī nekad bijis. Jūs no Ormsfīldas?

— Jā. Un jūs?

— No Oklendas. Maniem kungiem divas vasaras mītnes — viena šeit, otra kalnos. Kalnos viņi gan vairāk ziemā. Cita starpā — mans vārds Kaspars Sesavs.

Viņš viegli palocīja galvu un gaidīja Mairas atbildi.

— Jā? — Maira atskatījās uz bērniem. — Mēs esam Līvāni. Vīrs strādā Ormsfīldā, kokmateriālu tirgotavā... pie Lalondes... bet jūs jau nezināt... Man ar bērniem laimējās — Smiti mums ļauj te pa nedēļas vidu padzīvoties.

Kaspars Sesavs gaŗi iesvilpās.

— Stāstiet jūs to man! Par velti viņi jums neļaus savai mājai pat gaŗām paiet. Gan jau būs vien sava aplēse.

Maira neatbildēja: neizskaidrojama lojālitāte pret Smita kundzi viņu spieda klusēt. Īstenībā jau nebija nekādas vajadzības darba devēju sargāt, bet Kaspars Sesavs bija vēl svešāks par Smitiem. Viņi parunāja vēl pāris nenozīmīgu teikumu, un Maira devās meklēt Džimu. Bērni viņu nebija redzējuši.

Džims atradās mājas otrā pusē. Tur auga vecs sēru vītols, kuŗa zari nokārās līdz zemei, veidojot dabisku lapeni. Jauneklis bija ieziedies ar ziedi, kas atbaidīja odus, un iekārtojies vītola paēnā lasīt.

Maira gāja vasarnīcā sakopt Smitu atstāto nekārtību. Strādājot viņa laiku pa laikam pavēroja, ko laivas piestātnē dara bērni. Arī Rita bija sadabūjusi makšķeri, un visi trīs pacietīgi gaidīja lielās zivs piekeršanos. Pēc brīža blakus vasarnīcā zāles pļāvēja motors apklusa pavisam. Maira piegāja pie loga. Kaspars Sesavs novietoja motoru nojumē un pievienojās bērniem.

(Turpinājums sekos)

Devīzes nav aizmirstas

(Pārnesums no 1. lpp.)

dzas universitātes pārvērstas par komūnisma perēkļiem, kuŗos no citām universitātēm izmesti mācībspēki samaitā ne tikai kanadiešu, bet arī mūsu jauniešus. Jēdziens students zaudējis cieņu, kļuvis gandrīz vai par lamu vārdu. Kaitīgi elementi cenšas noteikt, kas universitātēs mācāms. Šie elementi gan vēl nav vairākumā, bet to skaits ar katru dienu aug un kļūst bīstams, arī viņu metodes, jo nav pretestības. Esot labi organizētam, bet citiem ne, šis kaitīgais mazākums sāk dominēt, daudziem neizprotot stāvokli, it sevišķi pēc t.s. kultūras izmaiņas sākšanas ar citām zemēm. Latviešu studenti visumā stāvokli izprot, taču ir skaitā maz un izkaisīti, taču arī viņu vidū ir tādi, kas atraujas no latviešu sabiedrības un iekļaujas svešajā. Bērni neklausa vecākus, izniekst ģimenes, nevalda saprašanās gars. Tādēļ latviešu korporācijas svešumā ir vēl populārākas nekā bija dzimtenē, tajās savus dēlus sūtot pat vecākiem, kuŗi agrāk korporācijas nopēla, jo redz, ka tās ir gandrīz vienīgās, kas vēl spēj audzināt jaunos latviskā garā. „Tādēļ visām korporācijām jāsaprot, jo, varbūt, varam vēl ko darīt," atzina P. Plīsis. „Mums jāmeklē latviešu studenti un jāaicina atpakaļ latviešu sabiedrībā. Latvijas universitātē sen zudis latviskais gars, un mēs šai ziņā nekā nevaram palīdzēt, bet še svešumā varam apkaŗot komūnismu, jo — kamēr tas pastāves šejienes universitātēs, tas valdīs arī Latvijā. Mums jāpieliek roku visur, kur vien varam; neviens darbs nedrīkst būt par zemu, jo viss, kas darīts tautas labā, ir goda cienīgs!"

Sākoties apsveikumiem, Selonijas filistrs J. Deičs nolasīja ierasties aizkavētā J. Irbes suminājuma vēstuli, kuŗā tas kā viens no Selonijas vecākajiem semestriem brīvajā pasaulē pakavējās pie korporācijas nozīmes un sēļu veikumiem, uzsverot, ka Selonija ieguvusi redzamu un neizdzēšamu vietu mūsu tautas vēsturē. No savas puses J. Deičs atcerējās, ar kādu prieku un sajūsmu gadasvētki kādreiz svinēti Latvijā, izsakot pārliecību, ka jaunā sēļu paaudze turpinās tradicijas un neizdēs ticību Latvijas brīvības atgūšanai, jo „šai cerībai veltīts katrs elpas vilciens mūsu svešuma dzīvē".

Turpmākie apsveicēji saviem suminājumiem vairumā pievienoja arī veltes — kausus, albumu, rapieri un svečturus. Rīgā dibinātas igauņu korporācijas Vironia pārstāvis izcēla Selonijas 90 gadu nozīmi un draudzību starp abām korporācijām, bet Toronto korporāciju kopas seniors A. Joma (Frat. Lataviensis) vēlēja arī turpmāk neatlaidīgi īstenot to, kas teikts Selonijas devīzē. Lettonias seniors I. Alksnis teica: „Selonija ar savu nacionālo stiprumu, lielo tēvzemes mīlestību un pareizo buršu ideoloģijas gara izpratni pratusi sevi nostādīt dižā vietā. Novēlu jūsu dzīvi pašu priekam, bet darbu par svētību visai latviešu tautai!". Letgalliaa vārdā H. Jeckalējs vēlēja runāt sirdīm un sirds draudzībai. Runājot Frat. Letticas vārdā G. Soste pieminēja laiku, kad sēļi pasaules kaŗa laikā Maskavā baudīja letiķu viesmīlību, izlietojot to telpas, un atzina, ka principi, par kuŗiem sēļi cīnījušies, vienmēr pastāvēs, tādēļ arī jaunajiem sēļiem jāturas pie devīzēm, jo tās ir mūžam patiesas. Frat. Vesthardianas pārstāvis K. Kļaviņš atcerējās Selonijas 50. gadasvētku balli Amatnieku biedrībā un svētku aktu Nacionālajā teātrī Rīgā, sveicot ar dzejnieka vārdiem: „Kaut galvu klāj jau sidraboti mati, lai dzīvi buršu nolīksmotie gadi!" Vendias vārdā sveica B. Kūlis, atzīstot, ka bez pagātnes nevar būt nākotnes, un atceroties pirmo viesošanos Selonijas konventā 1939. gadā. Salgalias pārstāvis V. Liepiņš atgādināja, ka Selonija pilnā sastāvā iesaistījās Latvijas brīvības cīņās, novēlot, lai šo cīnītāju ideāli nekad nezustu no sēļu sirdīm un domām. Frat. Imantica vārdā L. Grīnbergs pateicās par neaizmirstamo sirsnību un palīdzību, ko Selonijas filistri sniedza jaunajai korporācijai, kad tā 1947. gadā dibinājās Pinebergā, Vācijā, uzsverot, ka Frat. Imantica šo draudzību augsti vērtē. Gersicanias seniors P. Kalniņš, norādot uz Selonijas cīņu laiku par tiesībām un nacionālismu, dāvināja rapieri sēļu krāsās ar Gersicania veltījuma ierakstu. Apsveicot Latviešu nacionālās apvienības Kanadā vārdā, T. Kronbergs (Patria) atzina, ka latviešu tauta Selonijai daudz parādā un jāšaubās, vai to spēs kādreiz atmaksāt. Tā kā tauta dzimtenē Seloniju šai svētku dienā nevar suminât, T. Kronbergs, sveicot Kanadas latviešu vārdā, piemetināja, ka atļaujas to darīt arī dzimtenē apspiesto tautiešu vārdā. „Lūdzu turpiniet to darbu, ko nevaram atlīdzināt, cīnoties, ja to nevar darīt ar ieročiem, tā, kā iespējams, la saglabātu mūsu tautu," aicināja LNAK valdes priekšsēdis. „Ejiet pie tautas, palīdziet atjaunot tās tiesības kopā ar citām korporācijām. Novēlu jums lielākos panākumus kopīgajā darbā, tāpat kā reiz izcīnījāt tautai brīvību!"

Rakstveida apsveikumu kādreizējā 3. Jelgavas kājnieku pulka vārdā bija sūtījis K. Bencons, norādot, ka šai pulkā Latvijas brīvības cīņu laikā bija iedalīti sēļi, tādēļ draudzība starp pulku un Seloniju pastāvējusi visu Latvijas neatkarības laiku un turpina pastāvēt arī svešumā. Gadasvētku sarīkojums beidzās ar kopīgu azaidu un dziesmām pēc svinīgās Zemestēva ceremonijas.

Vē.

SELONIJAS TORONTO KOPAS PREZIDIJS

No kreisās: oldermanis G. Korulis, viceseniors R. Bulte, seniors E. Treilons un sekretārs P. Plīsis.
Foto: J. Liģers

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA

Latvian (Toronto) Credit Union Ltd.
491 College St., Toronto 174, O

Telef. 924-2775

m a k s ā

6% PAR NOGULDĪJUMIEM
7—7½ PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00

Birojs atvērts darbdienās no pl 12 — 8 vakarā, sestdienās no pl. 9—1 p.p.

Būs citādi dziesmu svētki

INTERVIJA AR KLIVLENDAS DZIESMU SVETKU RICIBAS KOMITEJAS PRIEKŠSĒDI R. ŠILDERU

„Labvakar, Irbes kungs," sacīja kāds LPS jubilejas balles viesis vakara tērpā. „Esmu Šilders no Klīvlendas."

Nejutos pārsteigts par tālo ciemiņu, jo bijām jau sazinājušies pa tālruni un viņš ballē apsolījās ierasties, tāpat kā otrs Klīvlendas viesis K. Norvelis, nākamo dziesmu svētku rīcības komitejas vicepriekšsēdis, kas Ņujorkā bija ieradies jau agrāk.

Vēroju Raimonda Šildera pagaŗo augumu un platos plecus un domāju, vai tie būs pietiekami stipri, lai panestu visu rūpju smagumu par nākamiem dziesmu svētkiem. Šilders ir Klīvlendas dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis. Par to, kas šajos svētkos, gandrīz pēc diviem gadiem, būs izdevies vai neizdevies, viņš saņems uzslavu vai pārmetumus.

Daudzie dziesmu svētku apmeklētāji parasti nedomā par tiem lielajiem un mazajiem darbiem, kas rīcības komitejai veicami pirms un pēc svētkiem. Rīcības komitejas priekšsēdim uzdevumu un darbu ir vairāk kā jebkadam citam komitejas loceklim. Nevienu sīkumu nedrīkst piemirst un daudz uzmanības jāveltī arī vispārejai lielo svētku noorganizēšanai. Taču pie visrūpīgakās plānošanas var atgadīties sīkas kļūmes, par kuŗām acīgie avīžnieki vēlāk raksta avīzēs...

Klīvlendas dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis novietojās pie galda, kur jau sēdēja citi balles viesi. Likās, ka šogad preses ļauzu vidū reprezentātīvo viesu bija vairāk kā citreiz. Bija redzams arī Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis U. Grava un viņa vietnieks G. Meierovics, pēdējam ierodoties no Vašingtonas.

Tikai pēc akta, polonēzes un pirmajiem dančiem radās izdevība atgriezties pie tālo viesu galda.

„Kā veicas ar nākamo dziesmu svētku organizēšanu Klīvlendā?" interesējās avīžnieks.

„Esam pārrunājuši svētku norisi vispārējos vilcienos," paskaidroja svētku rīcības komitejas priekšsēdis R. Šilders un turpināja: „Domājam nākošos dziesmu svētkus rīkot mazliet citādus kā iepriekšējos. Svētku atklāšanā piedalīsies daži koŗi un dejotāju grupas. Dziesmu svētki ir latviešu nacionālie svētki un šādā noskaņā arī jāsastāda programma. Bez tam sarīkojumu skaitam nevajadzētu būt pārāk lielam, lai apmeklētājus nenogurdinātu." Pie šiem vārdiem bija jāatceras nogurušos jauniešus tautas deju mēģinājuma rītā Toronto dziesmu svētku laikā un daudzos jaunatnes sarīkojumus pirms svētku programmas. Kā uzminējis avīžnieka domas, R. Šilders pievērsās jaunatnes problēmām: „Bet mums būs arī jaunatnes sarīkojumi, kaut sīkumos programma vēl nav izstrādāta. Par tiem vēl pāragri runāt, jo rīcības komitejai vēl nav galīgu lēmumu."

„Vai esat jau runājuši par koncertu programmu?"

„Mums būs vairāki koncerti. Kopkoŗa programmu esam jau pārrunājuši, bet vispirms jāapstiprina virsdiriģenti, tad varēsim izmeklēt dziesmas. Koncertu nobeigsim ar kantāti. Gribam tomēr dzirdēt arī jaunas kompozicijas, un tāpēc domājam izsludināt kantāšu konkursu. Taču skaisti dziesmas vārdi ne vienmēr ir izdevīgi arī komponēšanai un tāpēc izvēle atstājama komponistiem pašiem."

„Un kā ar teātŗa izrādēm?"

„Mums paredzētas divas dažādas teātŗa izrādes ar diviem ansambļiem, bet arī tie vēl nav izvēlēti. Lugu izraudzīšana atkarīga no režisoru atzinuma," paskaidroja R. Šilders. Ir iecerēts saņemt kādu oriģinālllugu par seno Jersiku divos variantos ar plašāku un arī samazinātu tēlotāju skaitu.

„Vai un kad notiks literārais sarīkojums?"

„Arī literārā sarīkojuma laiks vēl nav noteikts, bet esam dažus iespējamos laikus pārrunājuši,

(Beigas 5 .lpp.)

TORONTO ZIŅAS

● Pie TLB sestdienas skolas noorganizētie latviešu valodas kursi pieaugušajiem sākās 5. decembrī, piedaloties 6 interesentiem — cittautiešiem, kas precējušies ar latviešiem. Dažu šo jauno „skolēnu" bērni jau apmeklē latviešu skolu. Jauni interesenti vēl var pieteikties pie TLB sestdienas skolas pārzines A. Martinsones (189 (Quebec Ave, Toronto 16, Ont.; tālr. 769-3802), arī latvieši, kas vēlas savas valodas zināšanas papildināt. Latviešu valodu šais kursos māca Guna Blūma, Raiersona institūta lektore un psīchoļoģijas sekcijas vadītāja. Vajadzīgo mācības grāmatu sagādes jautājums nokārtots. Mācības notiek katru sestdienu no plkst. 11 — 1 dienā TLB sestdienas skolas telpās — Džeses Kečama (Jesse Ketchum) skolā. Mācību maksa 3 dol. par sestdienu.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja, kuŗu vada L. Jansone, no saviem līdzekļiem atvēlējusi palīdzības darbam Ziemsvētkos 600 dol., no tiem 370 dol. vajadzībām Kanadā, bet atlikušo summu aprūpei Eiropā. — Draudzes žēlsirdīgo samāriešu kopa savukārt lūdz Ziemsvētkos ar ziedojumiem atcerēties slimos un vientuļos tautiešus, kā arī aicina pieteikties talciniekus (pie Vilmas Kinstleres, tālr. 832-8959) šo tautiešu apmeklējumiem. — Draudzes padome nosūtījusi Latviešu ev.-lut. draudžu apvienībai Amerikā 2100 dol., ar to pilnā apmērā nokārtojot maksājumu par visiem draudzes locekļiem. Šai sakarā visi draudzes locekļi, kas to vēl nav darījuši, aicināti nodot savu ārtavu LELDAAi un nokārtot draudzes nodevas līdz gada beigām.

● Latviešu baptistu draudzes rīkotā Ziemsvētku ieskaņa mūzikā notiks 20. decembrī plkst. 3 pēcpusdienā Valmera ielas baznīcā. Sarīkojumā piedalīsies draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, ar šo koncertu reizē atzīmējot 20 gadu pastāvēšanu, kā arī solisti Andis Cers (tenors), Arturs Jansons (brača) un Juris Ķeniņš (čells) ar Inesi Černavsku pie klavierēm un Viju Grigali - Kucherti pie ērģelēm. Spēlēs arī stīgu kvartets, kuŗā bez bračista A. Jansona un čellinieka J. Ķeniņa piedalīsies kanadiešu vijolnieki Pīters un Džūna Milleri.

● Sv. Andreja draudzes koris (diriģents A. Purvs) savam 19. gadskārtējam koncertam, kas paredzēts 3. aprīlī, izvēlējies Lūcijas Garūtas kantāti ar Andreja Eglīša tekstu „Dievs, Tava zeme deg", kas rakstīta korim, solistiem un ērģelēm.

● DV teātŗa Kanadā internais eglītes vakars teātŗa dalībniekiem un draugiem notiks 20. decembrī plkst. 5 pēcpusdienā DV namā. Lūgtie vakara dalībnieki aicināti ņemt līdz „groziņu" un mazu dāvanu savstarpējai izmaiņai pie eglītes.

● DV Toronto nodaļas eglītes vakars bērniem un pieaugušajiem ar priekšnesumiem notiks 19. decembrī plkst. 4.30 pēcpusdienā DV namā, svētbrīdi vadot māc. R. Ekšteinam. Pēc priekšnesumiem citā telpā paredzētas nodarbības bērniem ar rotaļām un dziesmām. Pieaugušo eglītes vakaram ņemamas līdz dāvanas, sākot ar 2 dol. vērtību. Būs klāts Ziemsvētku galds. Ieejas maksa 2 dol.

● Gaujas (14.) gaidu vienības laikā starp Ziemsvētkiem un Jaungadu organizē īpašu lielgaidu un roveru salidojumu Toronto. 27. decembrī paredzēta sapulcēšanās DV namā (125 Broadview Ave), 28. decembrī plkst. 10 rītā nodarbības Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, bet vakarā eglīte ar balli. Salidojums beigsies 29. decembrī sēgtā vakarā ar atvadīšanos.

● Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais akadēmiskais tējas vakars ar deju paredzēts 15. janvārī plkst. 8 vakarā Royal Canadian Curling Club telpās (131 Broadview Ave). Ieejas maksa (pret ielūgumiem) 3 dol.

EDMONTOA

● Edmontonas latviešu organizācijas Latvijas dibināšanas atceres aktu 21. novembrī rīkoja Derrick Golf and Winter Club telpās, piedaloties 265 dalībniekiem, to vidū ap 120 latviešu, apmēram puse no tiem jaunieši. Svinīgo aktu ievadīja ar karogu ienešanu, uzrunu sakot Latviešu b-bas Imanta priekšniekam St. Rudovicam. Programmu dziesmām un dejām kuplināja jauniešu grupa Daina un Edmontonas latviešu koklētāju ansamblis, kuŗus vada Dr. Anna Rudovica. 18. novembra dienā vietējais raidītājs sniedza latviešu mūzikas pusstundu, bet vakarā Sv. Pētera baznīcā mac. K. Avotiņš vadīja svētku dievkalpojumu, kuŗu dziesmām kuplināja koklētāju ansamblis, piedaloties ap 60 latviešu baznīcēniem. Pirms un pēc svētkiem garus rakstus bija veltījis vietējais The Edmonton Journal.

A. R.

MOFATA

● Nerīkojot īpašas svinības, 23. novembrī uz 65 mūža gadiem atskatījās Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes loceklis un revīzijas komisijas priekšsēdis Jāzeps Grodnis. Sestdienā pēc dzimšanas dienas viņu apciemoja un LNAK valdes vārdā apsveica vicepriekšsēdis A. Raviņš, pasniedzot dāvanai A. Klīves atmiņu grāmatu „Brīvā Latvija", kā arī nododot revīzijas komisijas sekretāres B. Senkēvičas sūtīto velti, arī grāmatu. J. Grodnis, kas dzimis Balvos, studējis lauksaimniecību un tieslietas, pievienojoties korporācijas Lacuania saimei, Latvijas parlamentārajā laikā darbojies Latvijas demokrātisko zemnieku savienībā, bet neatkarības pēdējā laikā bija vecākais sevišķu uzdevumu ierēdnis Latvijas tautas labklājības ministrijā. Bēgļa gaitās pēc otra pasaules kaŗa 1951. gadā iecеļoja Kanadā un apmetās uz dzīvi Bramptonā, visu laiku piedalīdamies latviešu sabiedriskajā un politiskajā darbā, it sevišķi katoļu organizācijās. Kādu laiku viņš bija arī Latviešu katoļu kultūras centra, kas vēlāk pārdēvējās par Kanadas latviešu katoļu apvienību, valdes priekšsēdis, dziedājis arī katoļu korī. Daudziem J. Grodnis jau kopš Latvijas laika pazīstams kā zirgu audzētājs, šo darbu turpinot arī svešumā: J. Grodņa audzētie rikšotāji startējuši Latvijas, Vācijas un joprojām Kanadas hipodromos. Arī tagad viņš savā farmā Mofatā, kur kopš vairākiem gadiem pārcēlies uz dzīvi, no eksistences darba un sabiedriskajiem pienākumiem brīvajā laikā kopj 19 zirgu. Jāzeps Grodnis veica arī nule pabeigto LNAK 10. padomes vēlēšanu komisijas priekšsēža uzdevumu.

SKAISTA DĀVANA BĒRNIEM

Iznākušas Ellas Andersones

PASAKU GRĀMATAS BĒRNIEM

SARGEŅĢELIS $1.80
Saturā: Divas eglītes, Sargeņģelis, Dvīņu eglītes

RŪĶIS LABDARIS $1.80
Saturā: Rūķis Labdaris, Lausks

Valijas Mērnieces illustrācijas un grāmatu apvalks

Grāmatas dabūjamas DV grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto.

P A T E I C Ī B A

Izsakām vissirsnīgāko pateicību mācītājam A. Čopa kungam, Sv. Andreja draudzes korim ar diriģentu A. Purva kungu, Benjamiņa filmu laboratorijas vadībai un visiem tās darbiniekiem, LNAK, TLB sestdienas skolas un TLTA sestdienas ģimnazijas skolotājiem un visai bijušai un tagadējai skolēnu saimei, bijušajiem Rīgas skolotāju institūta audzēkņiem, mākslinieku vienībai Latvis, sidrabeniešiem, akadēmiskajām vienībām „Latviete" un „Līdums", studenšu korporācijas Imerija Toronto kopai, dzejniecei Veltai Tomai, 5. latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejai, mūsu Argentīnas trimdas līdzgaitniekiem Toronto, bijušiem „ausekliešiem", draugiem, pazīstamiem un latviešu sabiedrībai par atvadu ziediem, piedalīšanos, līdzjūtības apliecinājumiem un atbalstu, mūsu mīļo un gādīgo dzīvesbiedri un māti

E L L U Z U N T A K U

AIZSAULES CEĻOS IZVADOT.

Vīrs, meita un dēls

DV klubs Toronto būs slēgts 24. un 25. decembrī un 1. janvārī

Montrealas gaidām iesvētīts jaunais karogs

Bārtas (33.) gaidu vienība Montrealā 5. decembrī atzīmēja savus otros gadasvētkus, kuŗus ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Voitkus un iesvētīja vienības karogu. Sekoja vienības vadītājas A. Brāzmas uzruna, kuŗā viņa sniedza atskatu par gada laikā paveikto, kā arī pateicās visiem labvēļiem un organizācijām par atbalstu gaidu darbā. Krāsu diapozitīvos, kuŗus bija atvedusi viešņa Kanadas gaidu jendas pr-ce G. Upīte, parādīja gaidu un skautu dzīvi nometnēs, bet Bārtas vienība rādīja krāsu filmu no iepriekšējā gada svinībām. Priekšnesumos guntiņas un gaidas iepriecināja ar deklamācijām, dziesmām un dejām, daļu priekšnesumu sniedzot kokles mūzikas pavadījumā. Apsveicēju virkni ievadīja Kanadas gaidu jendas pr-ce G. Upīte. Sekoja konsula V. Tomsona, Saulkrastu (34.) gaidu vienības vadītājas M. Masītes un vairāku Montrealas organizāciju un draudžu pārstāvju apsveikumi. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Kanadas gaidu jendas pr-ce, citas gaidu vienības un skautu jendas pr-ks.

Pēc gadasvētku akta vienības gaidas bija klājušas kafijas galdu. Izlozēja A. Agrumas dāvāto latvisko spilvenu un Zariņa ģimenes radioaparātu, kā arī gaidu gatavotos rokdarbus. 30 krāsainos attēlos rādija dažādas puķes, dzīvniekus un citus dabasskatus, kas bija jāuzmin. Gaidas bija izstādījušas savu rokdarbu klāstu. Par deju mūziku rūpējās Andrejs Vītols. Kaut gan vakarā meiteņu bija vairāk kā zēnu, tas vispārējos deju priekus nemazināja, meitenēm „izpalīdzoties" savstarpēji.

Pirms sarīkojuma vairākas gaidas un guntiņas nodeva svinīgo solījumu, ko pieņēma gaidu jendas priekšniece G. Upīte.

Gaidu vienība šoruden Montreālā uzsāka vakarēšanu, pulcinot gaidas un citus vakarētājus. Jaunajā gadā pirmā vakarēšana notiks 13. janvārī.

—ms

Gaidu svētkos Montreālā, pirmā rindā no kreisās: M. Māsīte (34. gaidu vien.), Kanadas gaidu jendas pr-ce G. Upīte, konsula V. Tomsona dzīvesbiedre un konsuls, gaidu vad. palīdzes M. Sukse un R. Plcīci-Brāzma.
Foto: P. Agrums

Beidzamais laiks iegādāties Ziemsvētku dāvanas

ZELTA SVĒTDIENĀ 20. decembrī

DV grāmatnīca būs atvērta no plkst. 12 dienā līdz plkst. 6 vakarā,

491 College ielā, Latviešu namā, Toronto.

Aicinājums atgūt latvisko pašcieņu

AMERIKAS LATVIEŠU JAUNATNES APVIENĪBAS 18. KONGRESS MILVOKOS

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības 18. kongresu, kas risinājās Milvokos no 26. — 29. novembrim, atklāja rīcības komitejas priekšsēde Sigarda Brenke, kam sekoja māc. Ed. Putniņa vadītais svētbrīdis, aicinot jauniešus dzīvot pilnvērtīgu dzīvi, nesot sirdī mīlestības gaismu.

Tad kongresā uzrunāja tā viesis — vēstures maģistrs Atis Lejiņš. Vispirms runātājs mazliet pastāstīja par sevi. Pavadījis 8 gadus Austrālijā, pēc tam pārcēlies uz ASV, pēdējos divus gadus uzturoties Eiropā un apciemojot arī Latviju. Kaut vairums jaunās paaudzes mācās par advokātiem, ārstiem, inženieriem vai pievēršas citām ienesīgām profesijām, viņš izvēlējies vēsturi.

A. Lejiņš jau iepriekš pasacīja, ka viņš latviešu jaunatnei [illegible] ko slavēt. Liela jaunatnes daļa jau asimilējusies, tas redzams pat kongresā. Delegāti sevi uzskata par latviešiem, bet [illegible] gandrīz tikai angļu valodā. ASV latvieši pārāk tiecas pēc materiālām vērtībām, [illegible] amerikāņus [illegible]. Eiropā [illegible] viņu saura [illegible] kāpēc nevar [illegible] vairākas valodas. [illegible] Eiropas latviešu [illegible] runa vairā- [illegible] kad dažādas minoritāšu grupas mēģina atgūt savu identitāti, arī latviešiem jāmaina līdzšinējā nostāja. Nacionālismam nav ne kādas vainas, jo tas atšķiŗ indivīdu no masas. Pienācis laiks „ķerties buļļa pie ragiem" un atgūt latvisko pašcieņu. Latviešu jaunatnei ASV ir milzīgs potenciālis, tas jāliek lietā. Savrīgi, lai ALJAi būtu kāds 1000 aktīvu biedru. Svarīgas arī Divreizdivi nometnes. Jauniešiem ieteicams braukt uz Minsteres ģimnaziju mācīties valodu, satikties ar turienes jauniešiem, iepazīt pasauli. Minsteres ģimnazijā varētu būt daudz vairāk audzēkņu. A. Lejiņš ieteica arī apciemot Latviju, piezīmējot, ka vispirms gan kārtīgi jāiemācās latviešu valoda un jāzin par turienes apstākļiem. Tāpat derētu lielākā skaitā piedalīties nākošā pasaules latviešu jaunatnes kongresā Vācijā. A. Lejiņš pabeidza runu ar dedzīgu aicinājumu būt cilvēkiem, ne šovinistiem.

PIRMĀ DARBA SĒDE

Pirmo darba sēdi ievadīja līdzšinējais valdes priekšsēdis M. Dūms. Mandatu komisija ziņoja, ka sēdē ieradušies 72 balsstiesīgi biedri. Prezidijā ievēlēja: priekšsēdi Z. Ķezberu, vicepriekšsēžus G. Bočku un A. Veinbergu, sekretāres I. Greizi, M.Detlavu, M. Leli, balsu skaitītājus K. Priksnu, J. Stāku, J. Pavasaru, E. Kubuliņu, J. Pūteli un I. Ozolu.

Sekoja M. Dūma referāts: „Kas ir ALJA?". Iepazīstinājis sēdes dalībniekus ar ALJA's statūtiem un mērķiem, referents norādīja, ka valde, 13 cilvēki, no tālienes visu nespēj sekmīgi izkārtot. Aktīvitātei jābūt uz vietas, pulciņos. Nominācijas komisijā ievēlēja M. Dūmu, U. Rozi, V. Ūdenāni, M. Zandbergu, J. Pavasaru, A. Rožkalnu, S. Breņķi, A. Veinbergu un E. Kubuliņu, bet rezolūciju komisijā A. Ruņģi, A. Veinbergu, A. Strautmani, A. Inku, J. Pavasaru, A. Jansonu un A. Siksnu.

Līdzšinējais valdes priekšsēdis M. Dūms ziņoja, ka paveikti tikai apm. 30% no iecerētā minimuma. Sasauktas 8 valdes sēdes, notikuši četri kursi — Bostonā, Ņujorkā un divi vidienes apgabalā. Ņujorkā piedalījies dzejnieks O. Stumbrs, vidienes apgabalā abus kursus vadījis V. Daiga. Pie Kolumbijas universitātes noorganizētas 8 lekcijas, kuŗas lasījis J. Bičolis. Informācijas darbs par apstākļiem okupētajā Latvijā pagaidām atlikts. Politiskā laukā panākumi bijuši mazi atsaucības trūkuma dēļ. Mazi bijuši arī ienākumi, jo iepriekšējā kongresa tīrais atlikums palicis rīkotājiem — Kalamazū jauniešiem. Ļoti palīdzējusi biedru - ritumu akcija. M. Dūms pārstāvējis apvienību ALA's un VLA's sēdēs, sarīkojumos un aktos.

No priekšsēža vietnieka un apgabalu vicepriekšsēžu ziņojumiem izrietēja, ka lielākus pasākumus īstenot nav bijis iespējams jauniešu pasivitātes dēļ. Rietumu krastā ALJA'i maza piekrišana. Aktīvi darbojas vēl vienīgi Losandželosas pulciņš. Vicepriekšsēdis speciāliem uzdevumiem J. Mūrnieks ziņoja, ka nodomāto ALJA's izstādi „Nākotne 70" sarīkojumu ietvaros nav izdevies īstenot laikā, jo atsaucība bijusi maza.

Kasieris J. Bokalders ziņoja, ka kasē radies apm. 78 dolaru iztrūkums, kas izskaidrojams ar to, ka nekas nav saņemts no iepriekšējā kongresa Kalamazū. Debatēs noskaidrojās, ka kongresa tīrais atlikums, pēc vienošanās ar ALJAs valdi, palicis rīkotājiem, kas uzņēmušies pilnu financiālo atbildību. Biedrzinē A. Grīnvalde ziņoja, ka ALJAi pašreiz 475 biedri, 7 vairāk nekā iepriekšējā gadā un 129 biedri - veicinātāji. Sekretāre I. Greize informēja, ka viņai bijis īpašs uzdevums — izstrādāt vadlīnijas radioprogrammu sagatavošanai. Šai darbā palīdzējuši D. Vallena no BATUN, ALA's informācijas biroja vadītājs Dr. I. Spilners, biroja radioraidījumu nozares vadītājs S. Lambergs, Dz. Bērziņš no Amerikas Balss un E. Ieviņš no Klīvlendas. Valdes vārdā I. Greize izteica viņiem pateicību. P. Jurjāns sniedza statūtu komisijas ziņojumu par paredzētiem grozūjumiem ALAs statūtos.

Pirmo kongresa dienu pabeidza ar intīmu vakaru „Trīcēj' kalni, skanēj' meži" un jauno talantu priekšnesumiem. To vadīja čikagietis Gvido Bočka. Mineapoles jauniešu ansamblis uzveda I. Eglītes īsludziņu „Pēteris Puteklis". Dzejniece Ausma Jaunzeme no Kalifornijas lasīja savas vārsmas, divas dzejas no cikla „Rīga", uzrakstītas pēc ciemošanās Latvijā. Tajās skanēja smeldze pēc kaut kā dārga, tuva un tomēr pazaudēta. Čikagiete Ilze Cakare dziedāja tautas dziesmas kokles pavadījumā . Lielu piekrišanu izpelnījās Čikagas dziedoņu pāŗa — Armanda Birkena un māsas Lauras ģitaru pavadījumā atskaņotās dziesmas, sevišķi „Saule riet aiz kalna gala", kas bija jāatkārto. Zviedrijas viesis Juris Kronbergs lasīja savus īpatos dzejoļus „Gala punkts", „Labāk dzīvi" un „Ņurd", kam sekoja mineapolietes Ineses Jansones izpildītās dziesmas. Talantu virkni pabeidza ņujorkieša Miķeļa Akerberga ģitaras solo, laikmetīgi populāras dziesmas ar P. Johansona un J. Kronberga tulkotiem tekstiem, kā arī paša uzrakstīta un komponēta dziesma angļu valodā, programmai mijoties ar vakara dziesmām. Neizpalika, protams, arī dejas prieki, apgādājot skaņu lentes.

KONGRESA OTRU DIENU

ievadīja pārrunas par tematu „ALJA un Tu" ar sekojošām debatēm A. Lejiņa vadībā. Panelī piedalījās Vilma Bolšteina - Rituma, Mārtiņš Dūms, Gvido Bočka un Jānis Mūrnieks.

V. Bolšteina - Rituma jautāja, kādēļ agrāk ALJA's biedru skaits bija apm. 800 — 1000, bet tagad vairs tikai 475, vai visi kongresa dalībnieki ir klāt „garīgi, jeb tikai fiziski"? Ir svarīgi būt aktīviem un lietas pārrunāt. Ja ALJA nav aktīva, tas nozīmē, ka aktīvi nav biedri. Agrāk bija vairāk kursu un pasākumu.

M. Dūms: Kas ir mūsu mērķi? Visai latviešu sabiedrībai nav definētu mērķu. Runā gan par praktiskām lietām, bet ne par to, ko grib panākt. Centrālām organizācijām nav autoritātes noteikt darbības mērķus. Esam kā eļļa ūdenī, kas peldēdama pamazām izšķīst un paklīst. Trūkst dinamiskas, vienotājas ideoloģijas. Atrisinājums — sākt uzskatīt centrālās organizācijas par vadību, ievēlēt spējīgus vadītājus. Atbrīvot nākošo valdi no techniskiem darbiem, lai būtu vairāk laika saskarei ar biedriem. Vairāk strādāt Madrides radioraidījumu lietā.

G. Bočka: ALJA's valdei maz kontakta ar vietējiem pulciņiem. Sevišķi apgabalu vicepriekšsēžiem jābūt ciešā saskarē ar tiem, lai plānotu lietas kopīgi un pulciņi sastrādātos. Līdzekļus vajadzētu noguldīt kopējā kontā.

J. Mūrnieks: Jauniešiem lokāli vairāk jāatbalsta latviešu pasākumus. Darītāji ir, bet kāds tiem prieks strādāt un pūlēties, ja citi pasākumus neatbalsta.

Sekojošās debatēs par nākotnes darbības un centrālizācijas vai decentrālizācijas jautājumiem J. Pavasars uzsvēra, ka nevajadzētu radīt centrālu birokratiju. Līdzekļi jāatstāj pulciņiem, lai tie financē ALJA's pasākumus. Svarīga nav centrāla, bet gan morāla autoritāte. Ja tādas nav, tad organizācija mirusi. Jārada pasākumi, kas ieinteresētu atsevišķus individus. Jāpadomā, kā piesaistīt neaktīvus biedrus.

Līdzīgos uzskatos bija arī J. Baltmanis. Ja gribam, lai jaunieši pulcējas lielākā skaitā, tad jārīko vairāk sarīkojumu. Sākumam nav svarīgs skaits, bet fakts, ka kādi nāk. Ja sarīkojumi notiks biežāk, augs arī ieinteresēto skaits.

P. Lejiņš ieteica iesākt ar „maziem, neformāla rakstura sarīkojumiem". Viņš personīgi tādā veidā nodomājis atjaunot pasīvo pulciņu darbību rietumu krastā. Decentrālizāciju atbalstīja arī J. Stāks, norādot, ka centrālizācijas gadījumā līdzekļu sadale nebūtu

(Nobeigums 8. lpp.)

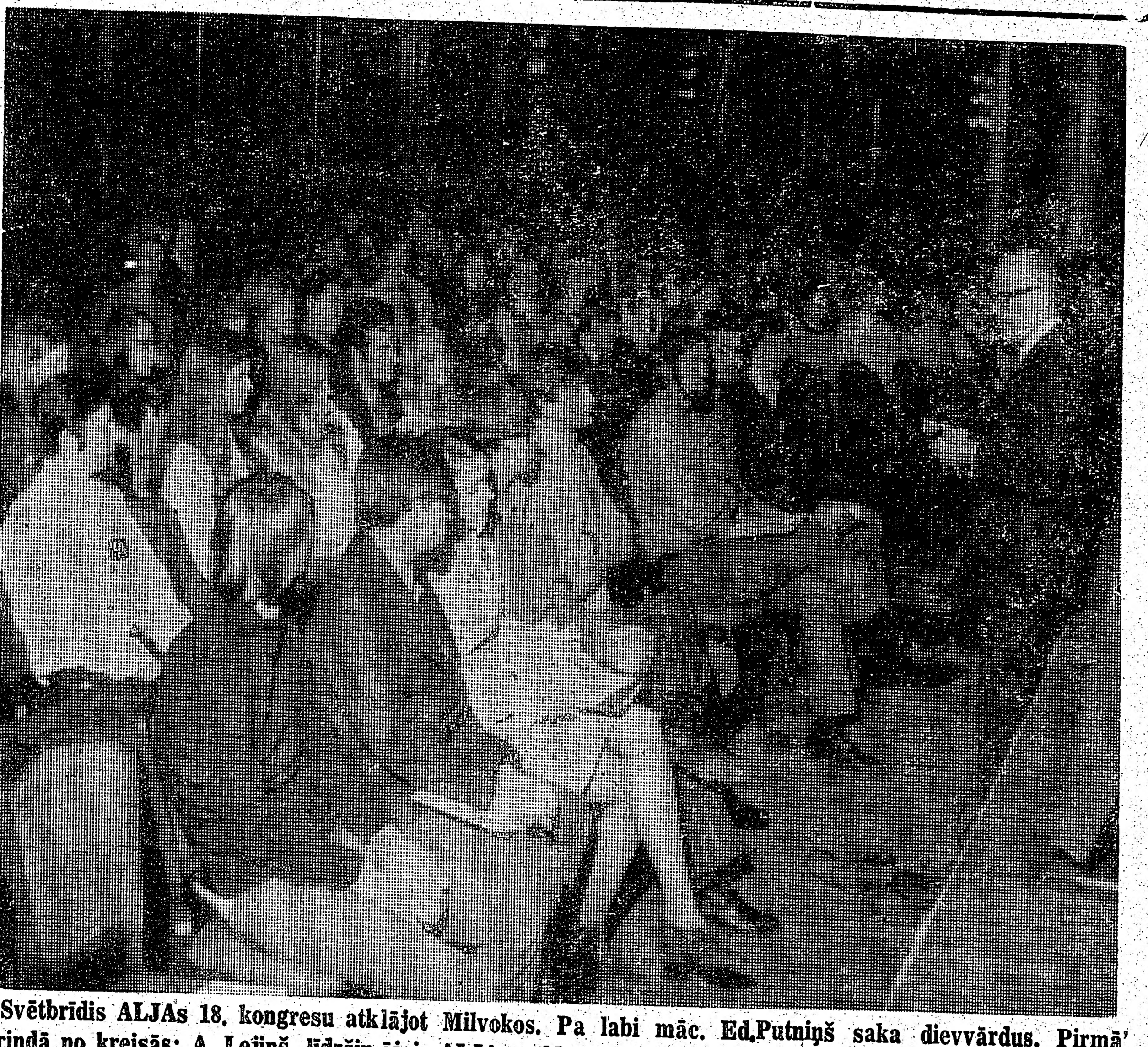

Svētbrīdis ALJAs 18. kongresu atklājot Milvokos. Pa labi māc. Ed.Putniņš saka dievvārdus. Pirmā rindā no kreisās: A. Lejiņš, līdzšinējais ALJAs valdes priekšsēdis M. Dūms un rīcības komitejas priekšsēde S. Breņķe.
Foto: A. Graudiņš

TAUTĪBU FESTIVĀLS MILVOKOS

Milvoku 27. gadskārtējais festivāls, kuŗā šogad piedalījās 45 dažādas etniskās grupas, risinājās no 20.—22. novembrim pilsētas arēnas auditorijas telpās. Latviešiem šī bija 20. piedalīšanās, tā tad savā veida „jūbileja". Latviešu novietnē šogad varēja apbrīnot iespaidīgu rotas lietu klāstu. Citādi novietne bija pabāla, kādēļ arī šoreiz visas godalgas saņēma citas tautības. Stendu pārzināja A. Strautmane.

Festivāla apmeklētāji varēja iegādāties dažādu tautu ražojumus un daiļamatniecības izstrādājumus. Pēdējie bija visai īpatni un skaisti. Šogad sevišķi patika poļu ļoti tumša, gandrīz melna dzintara krelles, spāņu un arabu rotas lietas, somu sveces, dāņu baltmetalla svečturi un grieķu vāzes. Latviešu stends A. Apaļas vadībā tirgoja tautisku keramiku, spilvenus, sedziņas, prievītes un rotas lietas.

Internacionālā kafejnīca vilināja gardēžus ar dažādiem virtuves mākslas labumiem — arabu „šiškebabu", dāņu žāvētiem zušiem, franču „krepsuzetēm", ungāru „gulašu", krievu „borščū" ar pīrādziņiem, zviedru gaļas bumbiņām, austriešu tortēm un citiem kulinārijas sasniegumiem. Latviešu ēdienu stendā Milvoku ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes dāmas A. Zepas un O. Ozoliņas vadībā centās apmierināt izsalkušo apmeklētāju ēstgribu ar zoss cepeti, karbonādi, skābiem kāpostiem, kartupeļu biezeni, marinētām bietēm un ķirbju salātiem. Liela piekrišana bija arī Jāņu sieram, rupjmaizei, speķa pīrādziņiem un tortēm. Tīrais atlikums tāpat kā iepriekšējos gados paredzēts jauniešu stipendijām Gaŗezera vidusskolas, dažādu kursu un divreizdivi nometnes apmeklēšanai.

Tautas deju uzvedumos piedalījās 23 dažādu tautību dejotāji, to vidū arī Milvoku DV apvienības tautas deju kopa Metieniņš Lijas Pētersones vadībā.

Pabsta alus darītava bija iekārtojusi divus paviljonus, kuŗos paukšķēja alus mucu spundes, skanēja „vecās pasaules" melodijas un taktī ņirbēja dejotāju kājas. Arī bērni nebija aizmirsti. Tos iepriecināja divi leļļu teātra uzvedumi.

Tautību festivālu apmeklēja 56.000 nacionālo īpatnību cienītāji no tuvienes un tālienes. Apvienoto latviešu festivāla grupu arī šogad vadīja Ella Andersone.

☆

Pēdējā tautību festivāla dienā pienāca ziņa, ka 22. novembŗa agrā rīta stundā autokatastrofā nogalināts 23 g. v. inženierzinātņu students Artis Dūnis. Viņš kopā ar draugiem divās citās mašīnās atgriezies no korp. Lettonia konventa Latviešu namā. Visas trīs mašīnas braukušas rindā viena aiz otras. Netālu no Šermaņa bulvāŗa un Centra ielas krustojuma A. Dūnis mēģinājis apbraukt abas priekšējās mašīnas, bet zaudējis kontroli un mašīna atsitusies pret koku. Triecienā tā atsviesta atpakaļ uz ielas, kur sadūrusies ar kādu sekojošu amerikāņu auto. Artis Dūnis ar smagiem galvas un iekšējiem ievainojumiem bezsamaņā nogādāts slimnīcā, kur drīz miris.

Īsā laikā šis ir otrs nāves gadījums Dūņu ģimenē. Pirms 3 mēnešiem ar trieku pēkšņi mira Arša tēvs inž. Arturs Dūnis. Ģimenē vēl trīs citi bērni — dēls Valdis un meitas Līvija un Daiga. Nelaiķa māte Lilija Dūne aktīvi darbojas Milvoku latviešu sabiedrībā un tautību festivālā strādāja Sv. Jāņa draudzes ēdienu stendā. Arī Artis piedalījās dažādos jauniešu pasākumos un piederēja pie korp. Lettonia saimes.

R—is

ALJAs jaunā valde, pirmā rindā no kreisās: vicepriekšsēdis sabiedriskās lietās A. Veinbergs, sekretāre I. Jansone, valdes pr-dis Z. Ķezbers, sekretāre V. Udenāne un kasieŗa palīgs A. Hāgelis, otrā rindā no kreisās: vicepriekšsēdis vidienes rietumos M. Romanovskis, vicepriekšsēdis vidienes austrumos G. Bočka, vicepriekšsēdis īpašiem uzdevumiem J. Pavasars, valdes priekšsēža vietnieks M. Zandbergs, biedrzinis U. Roze un kasieris A. Bokalders.
Foto: A. Graudiņš

CELSMES CELŠANA NEVEICAS

Nav nekādas izredzes, ka drīzumā varētu izveidoties latviešu veco ļaužu mītne. Šāds secinājums varēja rasties Celsmes 29. novembŗa sēdē, dzirdot ziņojumus un debates. Kaut gan revīzijas komisija Celsmes grāmatas atradusi kārtībā, šīs komitejas priekšsēža A. Lejiņa ieskats bija, ka aizvadītais gads bijis vājas darbības gads. No budžetā paredzētiem 20.000 dolariem ieņemts tikai 5000 dolaru, pie tam daži lielāki ziedojumi saņemti no organizācijām, piemēram, Ziemeļamerikas latviešu palīdzības fonds ziedojis 1000 dol. Sīkie ziedojumi uzskatāmi par iepriekšējā gada līdzekļu vākšanas atlikumu. Ja nebija iespējams neko darīt nama būvē vai līdzekļu vākšanā, Celsme varēja pētīt citus ceļus, piemēram veco ļaužu novietošanu ģimenēs.

Daudz laika prasīja valdes priekšsēža K. Baloža paskaidrojumi par dārgajām zemes cenām un grūtībām atrast piemērotu apbūves gabalu. Grūti izprast, kāpēc šāda mītne būtu ceļama tur, kur zemes cenas ir augstas, ja šajā sēdē arī dzirdēja, ka Vašingtonas latvieši nopirkuši zemi par 20.000 dolariem akrā?

Ar Celsmes celšanu neveicas tā, kā sākumā bija cerēts un domāts. Vērojams, ka citās vietās latvieši plāno celt paši savu veco ļaužu mītni. Par tādām dzirdams Indianapolē, Sanfrancisko, Gaŗezerā un arī Ņujorkā.

Celsmes darbu nav iespējams novērtēt kā sekmīgu. Parasti sēdēs sagatavo skaistus plānus, dažreiz pat licies, ka Celsme tomēr uzcelsies no snauda, bet tas nav izdevies, kaut gan vienmēr runāts, kāpēc nav vākti līdzekļi un darbs aizkavējies. Arī šoreiz valdes priekšēdis K. Balodis paziņoja, ka viņš gatavs no valdes aiziet, bet neviens nebija domājis, ko varētu vēlēt viņa vietā, kāpēc nekādas pārmaiņas nenotika.

Celsme radās, kad ALAs aprūpes birojam bija ienācis pietiekami daudz naudas veco ļaužu mītnei un varēja sākt domāt par šīs mītnes celšanu. Toreiz domāja, ka darbs varētu labāk veikties, ja to uzņemtos kāda īpaša organizācija. Nodibināja Celsmi un ALAs aprūpes birojs pēc kāda laika pārskaitīja savus līdzekļus uz tās vārda. Arī tas neveicās gludi, jo jaunā organizācija nebija atbrīvota no nodokļiem, ko pēc pāris gadu darba izdevās nokārtot. No malas vērojot, liekas, ka nav neviena, kas ar sirdi šim darbam nodotos, neviens nav sajūsmināts par ievēlēšanu valdē.

Šajā 29. novembŗa sēdē „Latvija Amerikā" pārstāvis nebija aicināts. Oktobŗa beigās „Latvija Amerikā" Ņujorkas redaktoram un Latviešu preses biedrības priekšniekam V. Irbem piezvanīja Celsmes valdes priekšsēdis K. Balodis, apjautājoties kādā laikā Preses biedrība rīkos savus sarīkojumu. Varēja domāt, ka Celsme izvairīsies sasaukt savu sanāksmi laikā, kad Ņujorkā notiek cits sarīkojums. Rezultāts tomēr bija citāds: Celsmes sanāksme notika tieši laikā (tā sākās stundu iepriekš), kad Preses biedrība rīkoja literāro cēlienu un abas sanāksmes notika viesnīcas vienā stāvā, blakus telpās. Vai tas būtu bijis mēģinājums izvairīties no „L.A." pārstāvja, zinot, ka šis laikraksts ziņo arī par mazāk patīkamām lietām, vai vienkārša sagadīšanās?

V. Irbe

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● Uz 75 mūža gadiem 12. novembrī atskatījās agrākā liepājniece Elza Leimane, dzim. Freimane. Viņas tēvs bija ielu dzelzceļa izbūves darbu vadītājs, tādā kārtā apceļodams visu plašo caru Krieviju. Pēc pamatizglītības iegūšanas Liepājā jubilārs ģimnaziju pabeidza 1913. g. Odesā, pēc tam kopā ar vecākiem pārcēlās uz agrāko Pēterpili, kur iepazinās ar Aleksandra I satiksmes ceļu institūta studentu, vēlāko inženieri Oskaru Leimani, ar kuŗu salaulājās 1917. g. un nākošā gadā atgriezās dzimtenē. Leimaņa ģimenē izaudzināta meita un dēls; pēdējais baigajā gadā paņemts no skolas sola, deportēts un Sibirijā miris. Elza Leimane ASV iecelo-ja 1949. gadā, desmit gadu vēlāk, 1969. gadā Grand Rapidos zaudējot arī savu dzīves draugu. Jubilāre bija pirmā dāmu komitejas priekšniece ev.-lut. latviešu Vienības draudzē. Gaviļdienā jubilāri godināja māc. J. Lazda ar draudzes priekšnieku J. Goltu, dāmu komitejas priekšniece E. Medne un citi apsveicēji ar ziediem un veltēm.

● Grand Rapidu un apkārtnes ev.-lut. latviešu draudzes pārvalde saņēmusi Mičigenas pavalsts veselības pārvaldes atzinīgu rakstu par priekšzīmīgi iekārtoto bērnu vasaras nometni, būvēm un labierīcībām draudzes lauku īpašumā.

● Savā dzīves vietā Grand Rapidos 29. novembrī 72 g. vecumā no dzīves šķīrusies Elena Bleidere. Viņa bija dzimusi Siljāņu pagastā. Savu dzīves draugu zaudēja 1966. gadā un svešumā dzīvoja pie abiem dēliem. Nelaiķei veltīts aizlūgums notika 1. decembrī Arsuloviča bēŗu namā. Dienu vēlāk prāv. St. Matisam no Sv. Adalberta baznīcas izvadot uz Sv. Krusta kapiem. Pēc aizgājējas sēro divi dēli, meita ASV un divas meitas Austrālijā.

V.Z.

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes izlozē 5. decembrī galveno laimestu, 500 dolaru krāšanas zīmi, laimēja rakstnieka T. Zeltiņa znots T. Houlis, bet J. Cielava gleznu — V. Cerbulis. Izlozēja vēl citus laimestus, kā gleznas, 200 dol. iepirkšanās zīmi Blūmingdeila veikalā, rokas pulksteni un citas mantas. 5500 dol. atlikums nodots draudzes nama iegādes fondam. Izlozi rīkoja draudzes Ņudžersijas novads.

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes ziemeļu novada dāmu komitejas adventa sarīkojumā 6. decembrī Jonkeru baznīcā ar dziesmām piedalījās solists Mārtiņš Ābele, bet A. Maļinovska lasīja Norberta Neikšānieša darbu Mātes vēstule no Latvijas. Sarīkojumā bija ap 180 apmeklētāju.

DETROITA

● Sakarā ar lietuviešu jūrnieka izdošanu padomju kuģa komandai, lietuviešu organizāciju centra rīkotā demonstrācija Detroitā, piedaloties Apspiesto tautu komitejai un pretkomūnistiskajam blokam, pulcināja ap 1000 dalībnieku, kāds skaits bija minēts televīzijas pārraidē, rādot daudzos plakātus un uzrakstus, kā arī lietuviešu pārstāvja Valatkas uzrunu un sarkanā karoga dedzināšanu. Nosūtīja deklarāciju ASV prezidentam, prasot incidenta izmeklēšanu un sankciju pielietošanu vainīgajiem. Deklarāciju parakstīja Apspiesto tautu komitejas pr-dis S. Rudzītis. Demonstrācijā piedalījās arī latviešu grupa ar Latviešu apvienības Detroitā pr-di D. Rudzīti.

● Detroitas korporāciju kopas jaunajā prezidijā par senioru izraudzīts Sig. Rudzītis (Selonija), viceseniors H. Ludins (Fraternitas Cursica), sekretārs Ilgv. Jēkabsons (Tervetia) un oldermanis V. Krūmiņš (Patria).

S. L.

Būs citādi . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

piemēram, pirms lielā svētku koncerta. To rīkos Latviešu preses biedrība, un arī ceram, ka tas būs mazliet citāds kā parastie rakstnieku cēlieni iepriekšējos gados."

„Nākamie dziesmu svētki Klīvlendā norisināsies Pirmo latviešu dziesmu svētku 100 gadu atceres zīmē." Vai paredzami kādi Pirmo latviešu dziesmu svētku programmas atkārtojumi?"

„Arī par to ir runāts," sacīja rīcības komitejas priekšsēdis R. Šilders. „Iebildumi ir no koristiem un diriģentiem. Toreiz dziedātās dziesmas ir ar zemu mākslinieciskų vērtību, vienkāršas kompozicijā. Diriģenti domā, ka koŗiem vajadzētu dziedāt smagākas dziesmas un tāpēc svētku programmā uzņemsim tikai vienu dziesmu no pirmajiem dziesmu svētkiem."

Sarunas pievērsās jautājumam, kāpēc cilvēki brauc uz dziesmu svētkiem? Vai iemesls ir latviešu dziesmas, iespējas satikt pazīstamus, padejot, vērot teātŗa izrādes un citus kultūras sarīkojumus, vai tikai pulcēties vienkopus. Taču atbilde šiem jautājumiem prasa nopietnāku iedziļināšanos, pirms tos iesākam skaidrot. Toronto dziesmu svētku laikā šo jautājumu mēģinājām noskaidrot ar Ņujorkas inženieri Valteru Zālīti, bet arī toreiz nespējām rast atbildi. V. Zālītis domāja, ka jautājumu vajadzētu noskaidrot aptaujā. Tas līdz šim nav darīts. Ja atrastu īsto atbildi, dziesmu svētku rīkotājiem būtu vieglāk izšķirties, kādus sarīkojumus organizēt. Orķestris atsāka spēlēt deju mūziku un saruna ar Klīvlendas dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi R. Šilderu pārtrūka.

V. Irbe

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
TORONTO 12., tel. 782-7246 377 GLENGARRY AVE.,

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāžas iespējas. Īpašums brīvs no parādiem.

Danforth — Coxwell: Divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, garāža Cena $23.900, iemaksa $2.500.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Ūdens - eļļas apkure. Īpašums bez parādiem.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM.
UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

LŪDZU, KLAUSIETIES
raidījumu 15. GADA GĀJUMĀ
Toronto Latviešu misijas radio
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl.
9 — 930
Niagaras WHLD raidītājs
(vilnis 1270)
Informācija: tālr. Toronto
261-4218.

KANADAS BAZNĪCAS

TORONTO

Archibiskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 787-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue

20. decembrī, plkst. 11 rītā adventa dievkalpojums. Svētdienas skolas eglīte ar uzvedumu skolas audzēkņiem un draudzes bērniem. Jauniešu grupas (15—16 g. v.) nodarbības plkst. 10 rītā.

Ziemsvētku dievkalpojumi:

24. decembrī — plkst. 6 un plkst. 8 vakarā.

25. decembrī — plkst. 11 rītā.

31. decembrī Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 8 vakarā.

Māc. A. Cops, 38 Balaby Cr. Don Mills. Tālr. 449-4087.

Sv. Andreja draudze, tel 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

20. decembrī, plkst. 3 pēcp. eglītes dievkalpojums bērniem. Pēc dievkalpojuma eglītes sarīkojums ar bērnu teātri, Ziemsvētku vecītis un bērnu rotaļas.

Ceturtdien, 24. decembrī, plkst. 7 vakarā Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums. Piedalīsies draudzes koris.

25. decembrī, 1. Ziemsvētku dienā, plkst. 10 rītā svētku dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. decembrī, plkst. 3 pēcp. Bērnu eglītes dievkalpojums ar priekšnesumiem baznīcas zālē.

24. decembrī, plkst. 7 vakarā Ziemsvētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

31. decembrī, plkst. 7 vakarā Vecā gada vakara dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONĀ

25. decembrī, plkst. 11 Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., S.

20. decembrī, plkst. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas telpās draudzes svētdienas skolas Ziemsvētku uzvedums: „Ziemsvētku zvaigzne".

Ziemsvētku vakarā, 24. decembrī svētvakara dievkalpojumi: plkst. 5.30 — dziedās draudzes jaunatnes ansamblis „Dzintars"; plkst. 7 — dziedās draudzes koris. Dziesmu lapiņas.

I Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 11 svētku dievkalpojums.

Vecgada vakarā, 31. decembrī, plkst. 7 vakarā bikts dievkalpojums ar dievgaldu.

MONTREALĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Tel. GU 9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.

Ziemsvētku svētvakarā, 24. decembrī, dievkalpojums plkst. 6 vakarā. Dziesmu lapiņas.

Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 9.30 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu angļu valodā. Plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums.

Vecgada vakarā, 31. decembrī, plkst. 8 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

10. janvārī, plkst. 12.30 p.p. Bībeles stunda baznīcā; plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums; Svētdienas skola; jaunatnes stunda.

17. janvārī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums.

27. decembrī un 3. janvārī, kā arī Jaungadā, dievkalpojumi nebūs.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; Tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

20. decembrī dievkalpojums nenotiks. Eglīte Soo draudzē.

24. decembrī Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums baznīcā plkst. 6 vakarā. Dziesmu lapiņas. Kollekte pašu draudzes vajadzībām.

27. decembrī pēdējais dievkalpojums ar dievgaldu šai gadā baznīcā plkst. 2 p.p.

LATVIEŠU NAMS
491 College ielā, Toronto 4
Tel. 922-2931
31. dec. plkst. 8 vakarā rīko
Jaungada balli
Pieaugušiem deja divās augšējās, bet jauniešiem pagraba zālē
SPĒLĒS 3 DEJU KAPELLAS
Galdiņi iepriekš rezervējami pie nama pārvaldnieka, tel. 922-2931

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Pēdējā izdevība
visiem, kas vēl nav paspējuši iegādāties svētku vai citu godību veltes saviem mīļajiem: ierasties jaunatvērtajā plašajā latviešu uzņēmumā —
INTERNATIONAL
GIFT BOUTIQUE
479 Kennedy Rd., Scarborough,
tālr. 266-9925,
Še jūs atradīsit vislielākā izvēlē un par visai mērenām cenām visjaukāko kristallu, rotas lietas, latvju mākslinieku gleznas, kokgriezumus, keramiku, lampas, svečturus, spoguļus, latviskas galda segas, skaistuma un matu kopšanas līdzekļus, dažādus mājturības priekšmetus, dekorātīvos un ieaiņošanas līdzekļus un citas jaukas mantas, arī interesantas importa preces.
Autobraucējiem veikals viegli sasniedzams pa 401. lielceļu, bet ar pazemi — 5 min. no Warden stacijas.
Veikala īpašniece
Herta Jaunzeme

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES

Leonīds Slaucītājs — Dziesmas solo balsij un korim $5.00
Dziesmas solo balsij: Lūgšana. Akmens. Būšu pie tevis, mana zeme. Draudzība. Meitene. Ābeļziedu laikā. Neteic manim vārdu daudz. Mūsu zeme. Koŗa dziesmas: Zvaigžņu lietus. Velte. Mocekļi.
Deju mūzika. DV izdevums — tikai stereo $6.50
I — Rudzpuķu zilas. Mans mīļais draudziņ. Ar tevi uz debesīm. Klarnetista lāsts. Kaprijas zvejnieks. II — Lichtenšteina polka. Trīs vītušas rozes. Mazā Havajas meitene. Ak tu, mans gaišais draugs. Par godu latvju meičām.
Akordeona mūzika Nr. 2 .... $5.00
Izpildītāji: Viktors Nāruns, Mario Tacca, Jurgen Lochter, Gerard Grisey un Hodnicki ar Darrow.
Akordeona mūzika Nr. 3 .... $5.00
Žanis Zentiņš — Jūras vaidi $5.50
pie klavierēm Vera Leinvebers
I — Jūras vaidi. Pie pēdējā pļāvuma. Mans namiņš. Dzimtene. Rudzu puķu vainadziņš. Jurka, puika Madi ķēra. Bērnība. Brīnos es. Rudeņa ziedi. Balta bērza šūpolīte. II — Skatait, ļaudis. Sīkie pirkstiņi. Zeltītās lapas. Aizsmaržoja baltās ievas. Tā ietu. Nakts tik skumja. Aizejot. Meži šalc. Kaŗavīri bēdājās.
Tautas dziesmas un dejas .... Stereo $5.50
I — Līkumdeja. Āvu, āvu baltas kājas. Es uzkāpu kalniņā. Dzied, māsiņa, skaistu dziesmu. Dancot gāju ar meitām. Jautrais pāris. Ventiņu zvejnieku deju dziesma. Upe nesa ozoliņu. Plakanais dancis. II — Maģais dancis. Ziedēj' rozes, magonītes. Es mācēju danci vest. Es bij' maza meitenīte. Ekusēze. Sarabumbals. Kur tu teci, gailīti manu? Sidrabiņa upi bridu. Andžiņš. Man' bāliņi stipri vīri.
Junda $5.50
Lūk, rozes zied. Pie Baltijas jūras. Krīvu krīvs. Mirdzi kā zvaigzne. Mežezers. Rudens noskaņas. Mīlētāja dziesma. Varenība. II—Tēvzeme runā. Aijā. Jāņu laiva. Jūras spožums. Mēness nakts. Kā linu druva sāka ziedēt. Vecie tēvi. Kad mēs jauni bijām.
LP 36 .... $5.50
Stāsti man, ak Ģetzemane. Drūms klusē Ģetzemanes dārzs. Kad Kristus krustam tuvojas. Mans brāli, uz Golgātu nāc. Kas ir Tas, kas gaida. Adoramus Te, Christe. II—Vētras viļņos nav neviena. Svētītie, nāciet. 91. psalms. Mieru atstāju. Izpilda Antonina Vaivode, kontralts.
Kalvis $6.00
I — Kad mēs jauni bijām. Krīvu krīvs. Nogrimusi pilsēta. Dzimtā puse. Kalnos. II — Jūŗas dziesma. Biķeris miroņu salā. Smilšainos ceļos. Jāņu laiva. Jāņu laiks. Aiz upītes sētiņā. Kas kaitēja man dzīvot. Iesim, puiši, lūkoties. Sniga sniegi, putināja.
Stereo 1005
Brālīts māsu dancināja $7.00
Saturā: Brālīts māsu dancināja, Pērkonītis, Mugurdancis, Plaukstiņpolka, Metieniņš, Tūdaliņ, tagadiņ, Sudmaliņas. II — Riteņītis, Zvejniecīņš, Gailītis un vistiņa, Māte teica Jancīšam, Kur tu teci, gailīti? Brālītis un māsiņa un Gatves deja.
Stereo 1003
Tu sapnis esi $7.00
I — Drīz tiksimies mēs, Tu sapnis esi, Aizejošam, Aksta dziesma, Kavalieŗu gads; II — Brūnacīte, Pa to ceļu, Rītos, Vermlandes balāde, Maza maza meitenīt.
Latvian Music LP 32 .... $5.50
I — Pēdējais pļāvums, Lietutiņš list, Diena beidzas, šūpuļdziesma, Māte, Nakts; II — Mazs bij tēva novadiņš, Zaļas birzes audzīte, Kraukļītis, Man ieviņa, Sprigulīši, Lauku kāzas, Zilās naktis.
Latvian Music LP 33 .... $5.50
I — Laimiņai pavaicāju, Kur meitiņas godam auga, Ej, saulīte, drīz pie Dieva, Mēs deviņi bāleliņi, Kas tur kliedza, Upe nesa ozoliņu, Dzeltens mans kumeliņš; II — Jauni puiši danci veda, Pūt, vējiņi, nostājies, Lieli vīri, mazi vīri, Dancija māsiņa plāniņa vidū, Kāzinieku deja, Skataities, jauni ļaudis, Rucavietis.
Latvian Music LP 34 .... $5.50
I — Lielais lācis, Minikleitiņa, Naktis, Kokteilis, Baltijas jūŗa; II — Mežrozīte, Sulu laikā, Ābeles zied, Es jums teikšu, Sniegputenī.
Latvian Music LP 35 .... $5.50
I — Mēs visi sēdējām kokos, Jumi jumi, Cietumnieka dziesma, Redz, kur jāja div' bajāri, Kādu pie sevis, Parkā; II — Senā Rīga, Divatā ar sevi (uz jumta) 25 kronas (5 dolari), Tu vairs mani nepazīsti, Kauli deg, Vilcienā.
Ontario provincē dzīvojošiem jāpieskaita 5% PST.
Pieprasāmas DV GRAMATNICĀ
491 College Street. Toronto 174. Ont. Canada.

Paši savas laimes kalēji

ALAs INFORMĀCIJAS BIROJA VADĪTĀJA ILGVARA SPILNERA 18. NOV. SAĪSINĀTA RUNA KOLUMBĀ, OHIO.

(Nobeigums)

Šis nav emocionāls konstatējums, bet gan sauss faktu novērojums. Piemēram, Abrenes apriņķa pievienošana t.s. Krievijas federālai padomju republikai un Austrumprūsijas ziemeļdaļas kolonizācija ar krieviem. Austrumprūsija taču atrodas starp Poliju un Lietuvu, kādēļ tā tika pievienota tai pašai Krievijas republikai? Tikai vientiesīgais šajā kolonizācijas pasākumā nesaskatīs knaibļu ielenkumu, kas ir solis baltiešu iznīcināšanas projektā. Kādēļ krievu valoda tiek izsludināta par vienīgo „internacionālo valodu"? Šai pierādījumu rindai var pievienot vēl Krimas tatāru, ziemeļkaukaziešu, Volgas vāciešu un kalmiku izdzīšanu no viņu dzimtajām zemēm un daudzus citus notikumus.

Mēs kādreiz dzirdam arī argumentus, ka krievu ieplūšanu Latvijā nevar piedēvēt kādai krievu ekspansionistu dziņai. Tajā vainojama esot Latvijas plašā industriālizēšana. Krievi negribot braukt uz Sibiriju, kas arī tiekot industriālizēta, bet labprāt braucot uz Baltiju. Taču galvenais jautājums ir, kādēļ Latvija tiek industriālizēta veidā, kas prasa darba spēku un izejvielu importu, bet produktu eksportu atpakaļ uz Pad. savienības dažādiem apgabaliem. Šādiem gājieniem nav nekādu saimniecisku, bet gan politiski motīvi. Šādu saimniecisku un industriālu plānošanu izdara Maskavā. Vietējie latviešu komūnisti, kas pretojās šādai Latvijas pārkrievināšanai, tika jau sen atcelti no amatiem un to vietā ielikti uzticami Maskavas latvieši. Lietuviešiem līdz šim ir labāk izdevies atvairīt šādus industriālizācijas un pārkrievināšanas mēģinājumus. Šodien cilvēki smok Padomju savienības cietumos tādēļ, ka viņi prasa personīgo un nacionālo brīvību. Tie ir mūsu šodienas varoņi. Tos mēs godinām. Jau kopš 1962. gada apcietinājumā Mordovijā, Potmā, sēž filologs Viktors Kalniņš. Kalniņš tika apcietināts par nacionālo darbību. Viņš joprojām nav garīgi salauzts un kopīgi ar citiem politiskajiem apcietinātajiem ir protestējis ar bada streiku un protesta vēstulēm. Kopā ar Kalniņu ieslodzījumā mīt jaunais cīnītājs Agnis Šēferis. Reizē ar Kalniņu tika notiesāts arī dzejnieks Knuts Skujenieks. Par Latvijas karoga pacelšanu Potmā sēž 19 gadus vecā Biruta Geidāne. Atceraties Birutu Blūmu, kas 1953. gadā Kingiras soda nometnē vadīja sieviešu protesta demonstrāciju un stājās pretim krievu tankiem. Šie un daudzi citi ir šodienas latviešu varoņi. Viņi zināja, kāds liktenis tos sagaida, kad kļuva par latviešu brīvības cīnītājiem.

18. novembris tiek joprojām atzīmēts arī Latvijā, neskatoties uz vajāšanām. Pagājušā gadā grupa latviešu sapulcējušies 18. novembrī pie Latvijas valsts pirmā prezidenta Jāņa Čakstes kapa. Apkārtējie kapi ir bijuši klāti ar puķēm — rinda sarkanu puķu, blakus rinda baltu puķu, un tad atkal sarkanu puķu... mūsu valsts krāsās. Sarkanbaltsarkanais karogs ticis pacelts pie Čakstes kapa. Šai gadījumā apcietinātas desmit personas.

Šīs un daudzas citas ziņas mums pienāk ar Pad. savienības intelektuāļu aprindās plaši izplatīto pagrīdes laikrakstu „Tekošo notikumu chronika". Šis laikraksts pa slepeniem ceļiem nonāk regulāri arī Rietumos un tas ir pieejams mūsu darbiniekiem. Chronika aukstā un objektīvā veidā ziņo par cilvēku vajāšanām Pad. savienībā, opozicijas darbību un par sūdzībām un pretestību režīmam. Vienmēr lielāks kļūst to protestētāju skaits, kas nebaidās no soda. Tieši neapmierinātībā ar personīgās un nacionālās brīvības trūkumu mēs varam saskatīt Pad. savienības beigas pirms 1984. gada.

Visai trimdas latviešu saimei ir bijusi neatvairāma nozīme, lai uzturētu Latvijas brīvības jautājumu aktuālu kā Latvijā, tā arī visā pasaulē. To ir darījuši atsevišķi latvieši, mūsu organizācijas latviešu centros un to ir plašākā apjomā darījušas mūsu koporganizācijas, kā Amerikas latviešu apvienība. Mēs esam spējuši ietekmēt ASV ārpolitiku. Ja nebūtu labi organizētā latviešu saime Ziemeļamerikā, tad Latvija jau sen būtu pie dalīta Pad. savienībai arī šejienes valdības un ārlietu ministrijas aprindās. Mēs esam spējuši ne tikai ietekmēt ASV ārpolitiku, bet esam varējuši iegūt arī zināmus noteiktus labumus, kas veicina mūsu brīvības cīņu. ASV valdības pārstāvji mums vienmēr ir uzsvēruši, ka viņi vēlētos redzēt Latviju brīvu, bet viņi vienmēr arī ir uzsvēruši, ka mums latviešiem pašiem jābūt tiem, kam ir jāstrādā savas tautas un kultūras saglabāšanai līdz brīvības dienai. Viņi vienmēr arī teikuši, lai mēs nepametam tautu Latvijā novārtā un aizmirstībā.

Fakts, ka mēs darbojamies, ir jau pats par sevi uzmudinājums un cerība latviešiem Latvijā, ka viss vēl nav pagalam!

Informācijas darba atbildība vistiešāk no visām nacionālām darbībām ir saistīta ar Latvijas atbrīvošanas jautājumu. Informācijas darba uzdevums nav tikai nodarboties ar statistiku un datiem bet arī ar latviešiem šeit un Latvijā, kā arī ar cittautiešiem. Amerikas latviešu apvienības informācijas biroja dažādos pasākumos pēdējā gadā iesaistījušies pāri par 50 latviešu darbinieku. Otra lielākā informācijas darba grupa ir informācijas koordinācijas un izmaiņas nozare Sirakūzās. Tur veidojas informācijas materiālu krātuve par notikumiem Latvijā, Pad. savienībā, par mūsu varoņiem un ienaidniekiem, par to, kas ir rakstīts par latviešiem un Latviju pasaules presē. Šos materiālus mēs izlietosim ASV sabiedrības informēšanai ar „American Latvian Association Reporter", ko sāksim izdot nākošā gada sākumā. Krātuve dos arī materiālus radioraidījumu sagatavošanai.

Uzsveŗama vēl viena svarīga pārmaiņa pēdējos gados ASV. Etniskās grupas ir lepnas uz savu identitāti, uz savu vēsturi un kultūru. Ja agrāk vairums imigrantu vēlējās kļūt par bezkrāsainu amerikāni, tad tagad katrs runā par sevi kā amerikāni ar citas tautas izcelsmi. Ukraiņi, poļi, slovaki, bulgāri un daudzi citi lepni uz savu pagātni. Viņi prasa atzīšanu un respektu valdībā, skolās un ASV dzīvē. Nākošā gadā ASV kongresā ievedīs likumprojektu par etnisko kultūru studijām ASV kolležās un publiskās skolās. Pie tā ir jāstrādā arī mūsu kultūras darbiniekiem, jo citādi mēs paliksim ārpusē.

Šodien apstākļi ir līdzīgi 1918. gadam. Latvija ir okupēta no naidīgas varas un mūsu draugi arī mums nekā nesola. Mums ir jāstrādā un jāpaļaujas tikai uz sevi. Tajā pašā laikā mēs mēģinām iegūt citu tautu atbalstu. Bet atbalstu mēs iegūsim tikai tad, ja mēs būsim sevi parādījuši, ka esam atbalsta vērti, ka mēs gribam un protam cīnīties un strādāt par savas zemes un tautas brīvību. Mūsu nacionālai ideoloģiskai stājai jābūt skaidrai, vienkāršai un tādai, kas apvieno latviešus Latvijā un latviešus brīvajā pasaulē.

L. k. o. k.
virsleitnants
Eduards Lūsis
pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem

Dziļās sērās

LĀČPLĒŠA KAŖA ORDEŅA KAVALIEŖU BIEDRĪBA

IZĪRĒJAMAS
otra ārsta
kabineta telpas
ārstes Veltas Černavskas kabinetā, 1482 Bathurst ielā, Toronto.
Lūdz zvanīt 653-1392.

Austrumvācijas ietekme aug

Četru lielo varu sadarbība Berlīnes jautājumā var atvērt durvis Austrumvācijai Apvienotajās nācijās, izteicās dipomāti NATO sanāksmē Briselē. Tas ir jauns elements NATO organizācijas nostājā. Nekad iepriekš NATO valstu dalībnieces nav bijušas gatavas runāt par Austrumvācijas suverēnitātes atzīšanu vai tās uzņemšanu Apvienotajās nācijās blakus Rietumvācijai. NATO nostājas maiņa ir kanclera Vilija Branta koalicijas valdības pūļu rezultāts Rietumvācijas attieksmju normālizēšanai ar tās austrumu kaimiņiem. Kad NATO līderi nobeidza savas četru dienu sarunas ar 4. decembŗa deklarāciju, ir norādīts, bet ne galīgi apstiprināts, ka Berlīnes nokārtojums ir cena, kas jāmaksā komūnistiskajām valstīm par pievienošanos jaunās Eiropas drošības sistēmas meklēšanā. NATO diplomāti domā, ka Berlīnes atrisinājums sagatavotu ceļu abu Vāciju vāciešiem sasniegt saprašanos sarunu veidā un nokārtot savstarpējās attieksmes, kam būtu sevišķa nozīme vispārējā Vācijas situācijā. Ja sarunās ar Valtera Ulbrichta Austrumvācijas valdību sasniegtie nokārtojumi būtu labi Rietumvācijai, tad tie būtu pieņemami arī pārējām NATO valstīm.

Kaut gan Ulbrichts un viņa valdība ir bijuši nepopulāri kā Austrumos, tā Rietumos, tai ir vismaz pāris labu kāršu internacionālā pokera spēlē. Politiskās aprindās uzskata, ka Austrumvācijas piekrišana sniegt nokārtojumu ar Rietumvāciju ievērojami atvieglotu saspīlējumu Centrāleiropā, kas ilgi uzskatīts kā visbīstamākais apgabals Eiropas mieram. Austrumvācija ar savu saimniecību tagad kārdina daudzas valstis, arī Rietumus, izveidot tirdzniecības attieksmes.

● Internacionālā gaisa satiksmes tiesību konference Hāgā 10. decembrī apsprieda lidmašīnu nolaupītāju sodīšanu, bet noraidīja Pad. savienības un Polijas priekšlikumu par gaisa pirātu izdošanu spaidu kārtā sodīšanai, izņemot, ja viņi pieder pie tās valsts pavalstniecības, uz kurieni vēlas lidot. Padomju priekšlikums faktiski prasa politisko bēgļu izdošanu. Ierosinājumu, vai lidmašīnu nolaupīšanas pārkāpums būtu iekļaujams deportāciju līgumā, noraidīja ar 46 pret 10 balsīm, 12 atturoties. Pat ASV, kas vēlējās, lai konference ievērotu vislielāko stingrību, nobalsoja pret priekšlikumu, jo atzina to par tālejošu.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

19. decembrī — pl. 4.30 pēcp. DV namā Toronto nodaļas bērnu un pieaugušo Ziemsvētku eglītes vakars ar svētbrīdi un priekšnesumiem.

20. decembrī — plkst. 3 p.p. Walmer Road baptistu dievnamā Ziemas svētku ieskaņa mūzikā. Piedalās latviešu baptistu draudzes koris, solisti un stīgu ansamblis.

No 26. — 27. decembrim — Kanadas DV 4. jauniešu salidojums Cedar Glen nometnē.

27. decembrī — pl. 2 dienā Toronto latviešu katoļu vienības Ziemas svētku eglīte lieliem un maziem pie kafijas galdiem Latviešu namā, 491 College ielā.

31. decembrī — plkst. 8 vak. Latviešu namā Jaungada sagaidīšana jauniešiem pagraba zālē.

31. decembrī plkst. 7.30 DV namā Jaungada sagaidīšana.

3. janvārī — plkst. 3 pēcp. Kolumbus zālē TLB sestdienas skolas Ziemsvētku sarīkojums.

16. janvārī — pl. 7 vak. Latviešu namā LMM kluba tradicionālā zaķu balle.

30. janvārī — plkst. 7 vakarā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts un balle Columbus zālē Toronto.

14. februārī — Latviešu saimniecisko darbinieku diena Latviešu namā.

15. maijā — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, Anšlava Eglīša „Bezkaunīgie veči".

SV. KATRĪNĀS

31. decembrī — DV St. Catharines nod. vanadžu kopas gadskārtējā Jaungada sagaidīšanas balle pl. 9 vakarā Beacon Motor Hotel Sand Room telpās. (Queen Elizabeth autoceļa malā pie Jordan Harbous).

1971. gada jaunie modeļi
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
Tagad izdevīgākais laiks iegādāties pagājušā gada automašīnas par pazeminātām cenām
Robertson motors Ltd.
1555 DANFORTH AV., TORONTO 6.
HANS PLAUDE TĀLR. HO 6-1131
SAZINIETIES AR MŪSU FIRMAS LATVIEŠU PĀRSTĀVI:

PASŪTINIET SAVIEM PIEDERĪGIEM UN PAZIŅĀM

PĀRTIKAS PAGAUGSAIŅUS

2—2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, bruto 10 kg 21.40

6—Baltie kviešu milti vai cukurs (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes, bruto 20 kg 27.40

8—18 kg manna, vai rīsi (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) bruto 20 kg 29.50

11—[illegible] sviests, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, [illegible] gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 80 cigaretes, bruto [illegible] kg 27.50

12—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 43.60

13—[illegible] sviests, 1,5 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, [illegible] gr rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, bruto 10 kg 42.30

14—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 73.00

15—[illegible] kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēts filē, 1 kg pupiņu kafija, [illegible] gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., [illegible] gr karameles, bruto 10 kg 45.00

16—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 79.00

20—1 kg [illegible], 1 kg rīsi, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēts filē, [illegible] pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, [illegible] kakao, 454 g medus, 60 cigaretes, 10 kg 35.00

21—iepriekšējais sainis dubultots, ar 200 cigaretēm, 20 kg 60.80

22—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, [illegible] gr rozīnes, 50 gr. „Nescafē", 300 gr šokolāde, [illegible] gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, [illegible] gr konfektes un 20 svecītes 25.50

23—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots 38.80

24—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg [illegible] kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, [illegible] gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karmeles, 20 svecītes, [illegible] cigaretes 32.90

25—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots, klāt [illegible] mandeles 55.50

26—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 500 gr sviests, 500 [illegible], 2,5 kg šķiņķis, 454 gr kakao, 200 gr kafijas [illegible] jaukti rieksti, 400 gr marcipāns vai halva, [illegible], 454 gr luksa karameles, 20 svecītes, [illegible] cigaretes 42.00

27—iepriekšējais sainis dubultots ar 200 cigaretēm 73.00

35—[illegible] „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg [illegible] 2 kg cūku tauki, 2 märc. kakao, 1 kg pupiņu [illegible], 1 kg žāv. augļi, 2 kg manna, 1 kg rīsi, 225 gr šokolādes karameles, 200 cigaretes 43.00

46—[illegible] 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg [illegible], 200 g sausais raugs, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg [illegible], 500 g [illegible], 1 kg žāv. augļi, 210/300 g pudiņa pulveris, [illegible] g zupas koncentrāts, 200 g pipari, 200 g [illegible], [illegible] g vanillas cukurs, 38 märc. .... $ 40.00

Cigaretes pagaugsaiņiem pievienojam pēc pasūtinātāja vēlēšanās: Chesterfield, Camel vai citas.

PASŪTINĀMI

DV GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

VALUTE

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkalēs
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W. Toronto 4 Ont., tālr. 533-2837.

Baltic
PLASTERING

Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanit katrā laikā Toronto 769-8289.

MĒS IESPIEŽAM

- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
491 College St., Toronto 174, Ont.
Canada
Tel. 921 7121 (Code 416)

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5, ONTARIO

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

LAIKRAKSTA
LATVIJA
AMERIKĀ
ATSEVIŠĶI NUMURI
PĒRKAMI TORONTO

Broadview Delicatessen
105 Danforth Ave.

Baliant Newspaper
272 Spadina Ave.

Esto Meat Products
691 Mt. Pleasant Rd.

Iidums Meat
363 Roncesvalles Ave.

Lotus Florists
782 Bathurst St.

Parkway Delicatessen
731 Broadview Ave.

Pavasaris Delicatessen
361 Roncesvalles Ave.

Pokor Meat
376 College St.

Venus Florists
231 Roncesvalles Ave.

West Ark — Gift Shop
2282 Bloor St. W.

A. EGLĪTIS — TV RENTAL

17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. **LE 7-1401**

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Dravnieks — Es atceros, atm.	$6.00
V. Dreimane — Ūdens raksti, dzeja	4.00
A. Dziļums — Tiesas svētdiena, rom.	5.80
E. M. Remarks — Laiks mīlēt, laiks mirt, rom.	6.00
K. Pētersons — Uz dzimtenes pusi, ceļoj.	7.50
I. Šķipsna — Neapsolītās zemes, rom.	5.00
A. Eglītis — Pasmaidot, stāsti	7.50
V. Bastjānis — Dzīves straumē, atm.	7.00
Dr. th. K Bilzens — Sprediķu izlase	3.00
T. Krūka — Uniforma, stāsti	$5.50
P. Aigars — Nemirstīgais nemiers, rom.	$5.50
A. Kraujiete — Kristals un māls — dzeja	$5.50
I. Gubiņa — Raksts putekļos, rom.	$5.00
I. Grebzde — Saule manā logā, stāsti	$4.80
E. Andersons — Tur plīvoja Kurzemes karogi	$5.80
Latviešu karavīrs II pasaules kara laikā	$8.30
Latviešu Sporta vēsture	10.00
Dekteris — Dorvas ciema ļaudis, rom	$7.00
A. Niedra — Rīga dienās, nedienās, rom.	$5.50
V. Hermane — Bez Tevis, dzej.	$3.20
J. Turbads — Ķēves dēls Kurbads, pasaka	$4.00
A. Eglītis — Cilvēks mežā, rom.	$6.00
G. Janovskis — Nelūgtos ciemos, stāsti	$5.00
E. Blanks — Latvju tautas ceļš uz neatkarīgu valsti, kultūrvēsturiska apcere	$4.00
A. Voitkus — Ceļi tāli, ceļi tuvi	$5.80
V. Rulliņa — Soli pa solim, rotaļās, dančos un dejās	$5.00
Z. Liepa — Gaismas sijātājs, dzejoļi	$4.00
T. Zeltiņš — Antiņš debesīs meklē latviešus, rom.	$5.80
M. Bukšs — Francis Kemps	$7.00
Dieva kokle — Latv. relig. dzejas antoloģija	$8.00
H. Sils — Tēlotāja māksla un vārds	$6.00
E. Aistars — Evita, rom.	$4.80
J. Plaudis — Zemes ziedi, rom.	$5.50
A. Johansons — Visi Rīgas nami skan	$5.50
Fr. Dziesma — Klusuma zvaigznes, dz.	$3.50
E. Dēliņš — 69 stundas	$6.10
A. Spekke — Atmiņu brīži	$12.00
V. Pelēcis — Malenieša pasaule II	$5.80
Valdis — Staburaga bērni	$3.80
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
Archib. A. Lūsis — Jēzus līdzības un mūsu laikmets	$2.80
T. Ķiķauka — Putni, rom.	$4.20
Indra Gubiņa — Rītdiena neskaitās	$4.00
B. Bičole — Ceļos, dzej.	$4.50
Leonīds Slaucītājs — Sešos kontinentos	$8.00
Al. Tomsens — Cilvēcības vārdā	$8.50
G. Janovskis — Dziesma mežam, rom.	$4.80
A. Lindgrena — Pasaules labākais Karlsons	$4.00
Leonīds Slaucītājs 70	$2.20
LATVIJAI 1918—68 Brīvās pasaules latv. mežkopju izd.	$10.00
A. Eglītis — Pēdējais mohikānis, stāsti	$7.50
P. Aigars — Sarkanais vilciens (4 valodās)	$2.25
P. Aigars — Zaļie zīmneši, dzej.	$2.00
J. Miesnieks — Klaucēnu kundzes meita, rom.	$5.80
K. Pētersons — Pasaule paveras, ceļ. apr.	$10.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$5.90
Ang. Gailīte — Rītausma	$4.00
Ing. Vīksna — Un gājiens neapstājas, dzej.	$4.20
P. Jurevičs — Dzīve un liktenis, refleksijas	$4.20
M. Valters — Atmiņas un sapņi I d.	$9.50
F. Donass — Politiskos krustceļos	$4.00
H. Vītols — Atmodinātas atbalsis	$7.50
A. Niedra — Varavīksna pār Rīgu, rom.	$4.80
I. Grebzde — Vai ābele ziedēja?, rom.	$5.50
J. Aukškāps — Zinātnei un tēvijai	$4.50
A. Dziļums — Celminieki, rom.	$5.60

DV grāmatnīcā, 491 College ielā, Toronto

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17½ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

K. RANGA
skaņo un labo
klavieres
Zvanīt vakaros
Toronto 465-5883

KAS? KUR? KO? TORONTO

ALFRED
STIKUTS
REALTOR

A. STIKUTS, FRI.
Diplomēts Kanādas Realtoru Institūta biedrs
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-0101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro. 752-1770

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

DV apgādā iznākušas:

Tonijas Krūkas
UNIFORMA
$5.50

Autore še ietvērusi 9 stāstus un tēlojumus. Gar lasītāja acīm defilē dažādu uniformu nēsātāji. Tur ir gan aizsargu, gan Latvijas armijas virsnieku, vācu vai amerikāņu uniformās tērpti vīri. Iejūtīgi autore zem katras uniformas uztaustījusi drosmē vai bailēs, lepnumā vai pienākuma apziņā pukstošo sirdi.

Pētera Aigara
Nemirstīgais nemiers
romāns
(„Atkusnis sākās oktobrī" II daļa)
$5.50

Autors spraigā stāstījumā tēlo cilvēku alkas pēc brīvības un lielo uzupurēšanos brīvības labā pret apspiestību. Ļoti skaisti autors sarežģī cilvēku likteņus, liek tiem cīnīties, lai brīvības lāpa varētu degt vēl gaišāka.

Pasūtiniet DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada,

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
Nekustami īpašumi, apdrošināšana, obligācijas un notārs
316 Harbord Street, Toronto, Ont. 534-8447

PAVASARA LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

B B
apdrošināšana plus
VALD. BEBRIS
1658 VICTORIA PARK AVE. SCARB
TEL. 759-0266

A. Kristapsona gaļas un gaļas izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

EXPRESS T.V. SERVICE
HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6732
no plkst. 9 — pl. 9 vak.

ATBALSTIET
LAIKRAKSTU
LATVIJA
AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu.
Pasūtiniet to draugiem.
Nododiet savus sludinājumus, jo panākumi neizpaliks un ar to jūs būsit atbalstījuši laikrakstu.
Apgāds „Daugavas Vanagi"

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. *Ausma Miķelsons*

KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana ■ palielinājumi ■ duplikāti ■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 863-1166

Izdevēji —
MĒS IZDARĀM SALIKUMA DARBUS
GRĀMATĀM
ŽURNĀLIEM
iespiešanai ofseta technikā
ĀTRS DARBA IZPILDĪJUMS. MĒRENAS CENAS.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
491 College St., Toronto 174, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

DV apgādā iznākusi

Prof. P. Jurevičа
refleksijas par latvisko eksistenci
DZĪVE UN LIKTENIS

Saturā:
Pilnvērtīga dzīve. Kāpēc mēs gribam palikt latvieši? Kultūra un tauta. Pie kā turēties? Mūsu nacionālo centienu pamati. Kā dzīvot un izturēt. Kas jāsaka cilvēkiem? Snobisma varā. Jaunatnes veidošanās. Mūsu trimdas tautas pastāvēšanas nosacījums. Turēšanās pie tēvzemes. Eiropas šarms. Kultūras dienu nozīme. Kultūras bardzība. Pārdomas latvju tautas sēru dienā. Izlīgšana ar dzīvi.

158 lpp. Vāku zīmējis Alfreds Jaunzems.
Glīti iesieta maksā $4.20

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

Dāviniet paši sev un draugiem
Ziemsvētkos
latviešu laikrakstu
„LATVIJA AMERIKĀ"

LATVIJA AMERIKĀ — 491 College Street, Toronto 174, Ontario, Canada

Uzvārds .... Vārds ....
Adrese ....
Pilsēta .... Pavalsts ....
Zipkods .... Datums ....

Aicinājums atgūt...

(Pārnesums no 5. lpp.)

taisnīga. M. Detlava: Nopietns kavēklis veiksmīgai sadarbībai ir sakaru trūkums starp valdi un pulciņiem. Neviens nezin, kas katrā vietā notiek.. U. Sīpols ieteica ievietot lielāko laikrakstu slejās informāciju par notikumiem ALJA's un atsevišķo pulciņu dzīvē. Šo ideju atbalstīja A. Ruņģis, J. Pavasars, M. Bērzkalns un E. Kubuliņš. M. Dūms jautāja: „Ja decentrālizācija, vai ALJA tad vispār vairs vajadzīga?"

U. Grīnvalds deklarēja, ka beidzot jāizšķiŗas, vai kāds grib būt „pilna laika latvietis", vai kas cits. „Puslaika latvietība" nav iespējama. Ja gribam, lai latvietība pastāv, tad nedrīkstam sevi uzskatīt par latviešu izcelsmes amerikāņiem, kanadiešiem, angļiem vai citas kādas nācijas piederīgiem.

A. Lejiņš kopsavilkumā uzsvēra, ka ALJA'i jābūt organizācijai, kas vieno visu Amerikas latviešu jaunatni, neatkarīgi no politiskās pārliecības un uzskatiem. Organizācijas stiprums atkarīgs tikai no biedriem pašiem un viņu gribēšanas turēties kopā.

Pusdienas pārtraukuma laikā kongresa dalībnieki varēja apskatīt Milvoku jauniešu — A. Krīgera, J. Mintika jun., N. Tocupas, I. Rūķes, M. Vilkes, D. Briedes un L. Rožkalna izstādītās gleznas, skulptūras un rokdarbus.

Pēcpusdienā turpinājās darba sēdes un debatēja rezolūciju puduri, bet vakarā jaunieši izklaidējās „Zibeņu gaismā" — modernā „informālā ballē".

KONGRESA TREŠĀ DIENĀ

dalībniekiem bija iespēja noklausīties interesanto M. Zandberga stāstījumu „Es biju Rīgā". Vispirms ref. krāsu slīdīšu projekcijās iepazīstināja klausītājus ar Rīgu, Rīgas un Vidzemes jūrmalu, Siguldu, Gauju, Lielupi un Brīvdabas mūzeju. Pēc tam M. Zandbergs informēja par latviešu un jaunatnes dzīvi Latvijā, cita vidū minot, ka Rīgā atrodas „47 oficiāli apzināti hipiji", pastāstīdams arī par jaunumiem latviešu mūzikā un mākslā, modēm, teātŗiem, filmām un jaunvārdiem latviešu valodā un uzsveŗot, ka jaunieši nedrīkst atsvešināties no savas valodas un tautas.

Pēcpusdienas cēliena darba sēdes laikā notika jaunās valdes vēlēšanas un rezolūciju pieņemšana. Kongress noklausījās kasieres palīdzes L. Daigas ziņojumu un A. Liberes aicinājumu piedalīties V. Muižnieka vadītos latviešu valodas kursos Rietummičiganas universitātē Kalamazū. Pēc tam kongress noklausījās un pieņēma I. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa un jaunatnes semināra Hanoverā revīzijas komisijas ziņojuma protokolu. Atlikums 50.000 vācu marku (apm. 12.00 dol) noguldīts jaunatnes fondā un domāts lielāku pasākumu īstenošanai. Par izlietošanas iespējām paredzēts lemt nākošā vispasaules kongresā. P. Jurjāns iepazīstināja sapulci ar paredzētajiem grozījumiem ALJA's darbības noteikumos. Par papildus balsu skaitītājiem ievēlēja U. Sprūdžu, I. Slemperi un P. Pūteli. Sekoja valdes un komisiju locekļu vēlēšanas, papildinot nominācijas komisijas sastādīto sarakstu ar jauniem kandidātiem.

VĒLĒŠANU REZULTĀTI

ALJA's valdē: priekšsēdis — Ziedonis Ķezbers, priekšsēža vietnieks — Mārtiņš Zandbergs, vicepriekšsēži Austrumos — Juris Cimbulis, Vidienes austrumos — Gvido Bočka, Vidienes rietumos Māris Romanovskis, Rietumos — Atis Lejiņš, speciāliem uzdevumiem — Jānis Pavasars, sabiedriskās lietās — Ansis Veinbergs, kasieris — Aivars Bokalders, kasieŗa palīgs — Alvis Hāgelis, biedrzinis — Uldis Roze, sekretāres — Ingrida Jansone un Vija Ūdenāne. Revīzijas komisijā: priekšsēdis — Modris Tīdemanis, locekļi — Aivars Inka, Jānis Bungs, Egons Kubuliņš un Mārcis Daiga. Statūtu komisijā: priekšsēdis — Pēteris Jurjāns, locekļi — Ieva Greize, Uldis Sīpols, Kaspars Driksna un Uģis Puķīte. ALJA's padomē kongress ievēlēja Andri Ritmani un apstiprināja valdes izvēlētos Lauri Kalniņu un Jāni Peniķi.

Jauno valdi un komisijas apsveica līdzšinējais ALJA's valdes priekšsēdis Mārtiņš Dūms un novēlēja ražīgu darba gadu.

U. Grīnvalds ziņoja, ka 2. Vispasaules latviešu jaunatnes kongress notiks 1972. gadā, no 19. — 23. augustam Vācijā. Tuvāka vieta vēl nav zināma. M. Tīdemanis nolasīja revīzijas komisijas ziņojumu.

22 REZOLŪCIJAS

Kongress sprieda un balsoja par 22 rezolūcijām. Vienā rezolūcijā kongress nosodīja Pad. savienības nepārprotamos mērķus apspiest visas reliģiskās, nacionālās un brīvības sajūtas viņas varā nokļuvušos cilvēkos. Šo atzinumu paziņos LPSR ministru prezidentam V. Rubenim. Kongress uzdeva valdei izveidot tuvākus sakarus ar UBA - BATUN, rūpēties, lai regulāri iznāktu apkārtraksti, atbalstīt Otrā pasaules latviešu jaunatnes kongresa sarīkošanu Eiropā un par ALJA pārstāvjiem šī kongresa rīcības komitejā apstiprināja Ati Lejiņu, Ulvi Grīnbergu un Ievu Greizi. Trīs citās rezolūcijās kongress pateicās Milvoku jauniešiem par šī kongresa sarīkošanu, līdzšinējam ALJA priekšsēdim M. Dūmam par viņa darbu un tautiešiem, kas pirkuši biedru veicinātāju kartes.

Dažādos jautājumos, debatējot par nākošā ALJA's kongresa vietu, kongress nolēma, ka par to jāizšķiŗas valdei līdz 1971. g. 1. februārim.

Kongresu beidza, sadodoties rokās un kopīgi nodziedot „Daugav's abas malas". Vakarā notika jaunās ALJAs valdes pirmā sēde un pēdējā balle „Pasmaidi, meitenīt".

Svētdienas rītā, pēc kopīgām brokastīm, kongresa dalībnieki šķīrās no Milvokiem.

Līdz pēdējās darba sēdes sākumam kongresā bija reģistrēti 252 dalībnieki. Pēc dzīves vietām tie sadalījās sekojoši: No Mičiganas — 41 (Detroita 16, Kalamazū 13, Grand Rapidi 8, Saginava 3, Lansinga 1), Milvokiem un Viskonsinas — 39, Čikagas un Ilinojas — 36, Ohio — 26 (Klīvlendas 21, Kolumbas 5), Ņujorkas pilsētas — 15, Mineapoles - St. Paulas, Minesotā — 15, Indianapoles, Indianā — 8, Kanadas — 12, Filadelfijas, Pensilvēnijā — 6, Demoinas, Aijovā — 4, Ņudžersijas — 4, Linkolnas, Nebraskā — 2, Floridas — 2, Merilendas — 2, Vašingtonas, D. C. — 3, Kalifornijas — 3, Delaveres — 1, Ņuorlinas, Luizianā — 1, Masačusetas — 1, Karakasas, Venecuēlā — 1, Zviedrijas — 1. Jaunākajam kongresa dalībniekam bija 13 gadu, vecākajam 29. Skaitliski visvairāk bija pārstāvētas vecuma grupas no 17 — 19 gadiem (17 g. v. — 33, 18 g. v. — 30, 19 g. v. — 30).

DV Ziemsvētku tirdziņa Toronto atbildīgais vadītājs Alberts Šterns un Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne pārbauda lielo mantu klāstu laimestiem. Foto: J. Ligers

Dzimtenes apciemotājs sodīts ar nāvessodu

Cik droši, īstenībā nedroši, ir dzimtenes apciemojumi komūnistiskajās valstīs liecina decembrī iztiesātā prāva Dienvidslavijā, kur uz apsūdzēto sola bija 60 gadu vecais Radovans Mirkovičs, kuŗu apcietināja, apvainoja kaŗa noziegumos un sodīja ar nāves sodu.

Kā daudz kaŗa bēgļu, Mirkovičs ieradās Rietumvācijā, nevēlēdamies dzīvot zem komūnistiskā režīma savā dzimtenē. No turienes viņš izceļoja uz Kanadu un apmetās uz dzīvi Sv. Katrīnās, Ontario provincē. Ilgās pēc dzimtenes Radovans Mirkovičs pēc Kanadas pavalstniecības iegūšanas šāgada vasarā devās Dienvidslavijas apciemojumā, būdams pārliecināts, ka viņam nekas ļauns nenotiks, it sevišķi vēl kā citas zemes pilsonim.

Taču tā nedomāja komūnistiskās Dienvidslavijas čekas parauga policija, kas Mirkoviču apcietināja un apsūdzēja kaŗa noziegumos. Viņam bija jāatbild tiesā jau 20. novembrī, bet apsūdzētajam par vainīgu neatzīstoties, tiesas izmeklēšanu atlika līdz 11. decembrim, kad prāvu iztiesāja serbu pilsētas Leskovacas apgabaltiesā.

Tiesas izmeklēšanā prokurātūras liecinieki nevarēja apliecināt, vai kaŗa noziegumos apvainotais Radovans Mirkovičs ir tas pats vīrietis, kas otrā pasaules kaŗā nošāvis septiņus jugoslavu partizānus. Tās pašas partizānu vienības agrākie dalībnieki liecināja, ka viņi dzirdējuši, ka kāds „nacistu serbs" nošāvis viņu biedrus, bet viņi nevarēja apliecināt vai šaušanu izdarījis Mirkovičs. Tad apsūdzības liecinieks, 75 gadus vecais Milans Dimitrijevecs apgalvoja, ka viņš pazīst apsūdzēto Radovanu Mirkoviču, kuŗu nebija redzējis 28 gadus. Vecais vīrs apliecināja, ka Radovans Mirkovičs nonāvējis septiņus Tito partizānus, kas sasaistīti ar virvēm nostādīti skolas priekšā.

Kad pēc izšautās zalves neviens nekritis, Mirkovičs paķēris ieroci un iesaucies: „Tā nav nekāda šaušana"! Pēc tam viņš izšāvis vairākas kārtas un visi partizāni nokrituši bez dzīvības, izņemot vienu, kas nošauts ar divām pistoles lodēm galvā.

Tiesai, acīm redzot, ar šādu liecību pietika, lai 60 gadu veco tagadējo Kanadas pavalstnieku Radovanu Mirkoviču atzītu par vainīgu un notiesātu uz nāvi apsūdzībām par kaŗa noziegumu pirms 28 gadiem. Nāvessods gan tūliņ mīkstināts, pārvēršot to uz 20 gadiem stingrā ieslodzījumā.

Prezidents Niksons saniknots par varmācību

Prezidents Niksons plāno jaunu nodrošinājumu politiskajiem bēgļiem, kas meklē patvērumu ASV, lai aizkavētu tādu traģisku notikumu atkārtošanos, kad ASV krasta sardze atteicās dot patvēruma tiesības lietuviešu jūrniekam. Baltā nama preses sekretārs Ronalds Zīglers sacīja, ka jauno likumu izdos, tikko prezidents būs sīki iepazinies ar ziņojumu par incidentu. Apskatot ziņojumus par Martha's Vineyard, Masačusetā, 23. novembrī notikušo starpgadījumu, prezidents to nosaucis par varmācīgu un šausmīgu. Niksona neapmierinātība atspoguļojās kongresā, kur īpašā izmeklēšanas apakškomiteja ziņoja par incidenta noskaidrošanu. Prezidents pieprasīja tūlītēju un pilnīgu ziņojumu par starpgadījumu, kur bija iejaukts padomju zvejas flotes bazes kuģis „Sovjetskaja Ļitva" un ASV krasta sardzes kuteris „Vigilant". Abi kuģi bija pietauvojušies amerikāņu ūdeņos viens otram blakus, kad amerikāņu un padomju pārstāvji apsprieda zvejas tiesības Ziemeļatlantijā. Lietuviešu jūrnieks pārbēga no padomju kuģa uz ASV kutera un lūdza patvēruma tiesības, bet pēc 8 stundām padomju jūrniekiem atļāva uzkāpt uz amerikāņu sardzes kuģa un lietuviešu bēgli ar varu aizvest atpakaļ uz padomju kuģa, par ko jau plaši ziņots mūsu laikraksta iepriekšējos numuros.

● ASV ārlietu ministrs Rodžers paziņoja, ka Savienotās Valstis apsveŗ parastā Ziemsvētku pamiera varbūtēju pagarināšanu Vietnamā līdz vietnamiešu Jaungada svinībām janvārī. Vietkongi ierosinājuši atsevišķu Ziemsvētku, Jaungada un vietnamiešu Jaungada pamieru. ASV komūnistu priekšlikumam vēl nav atbildējušas pirms nav apspriedušās ar Saigonu.

Labā spārna kustība Japānā

Japānas slavenais pēckaŗa paaudzes rakstnieks un lugu autors 45 g. v. Jukio Mišīma 25. novembrī izdarīja rituālu pašnāvību „harikiri" kā protestu pret Japānas tagadējo satversmi, kas aizliedz Japānai apbruņošanos pēc otrā pasaules kaŗa sakāves. Mišīma kļuva bagāts ar saviem romāniem un filmām. Viņu bieži minēja kā kandidātu Nobeļa prēmijai. Mišīma bija grāmatas „Vīrs, kas nodedzināja zelta templi" autors. Pirms pašnāvības Mišīma un 4 viņa sekotāji iebruka Tokio aizsardzības armijas galvenajā mītnē un aicināja kaŗavīrus ķeizara Hirohito vārdā izdarīt militāru sacelšanos. Mišīma bija nodibinājis privātu labā spārna aizsardzības organizāciju, kuŗas locekļi valkāja khaki krāsas uniformas un mēģināja iedzīvināt vecās Japānas kareivisko samuraja garu. Kad organizācijas mēģinājums ierosināt apvērsumu neizdevās, līdz ar Mišīmu izdarīja pašnāvību arī viņa 4 tuvākie līdzstrādnieki. Policija ievadīja regulāro armijas virsnieku izklaušināšanu. kāds tiem ir sakars ar labā spārna privāto militāro organizāciju, jo baidās, ka Mišīmas pašnāvībai varētu būt liela ietekme 260.000 jaunajos japāņu armijas virsniekos.

● Pasaules baznīcu padome Ženēvā (WCC) lūgusi no pārējām padomes loceklēm — baznīcām 210.000 dol. palīdzībai ASV dezertieŗiem un tiem, kas izvairās no iesaukšanas kaŗadienestā. Fonda mērķis ir palīdzēt ap 50.000 — 100.000 amerikāņiem vecumā no 18 — 26 gadiem, kuŗi iebēguši Kanadā. WCC palīdzības komiteja paskaidrojusi, ka projektē sagatavot dezertieŗu izglītības programmu, apmešanās vietas, ceļojuma centrus, medicinisko un zobārstniecības palīdzību un „draudzību". Domā, ka dažus fondus vajadzētu arī Zviedrijas pretestības kustībai.

Parakstīts robežlīgums ar Poliju

Rietumvācijas kanclers Vilijs Brants 7. decembrī Varšavā parakstīja vēsturisko paktu, ar kuŗu Oderas - Neisas līnija atzīta par Polijas rietumu robežu, atdodot Polijai 40.000 kvadrātjūdzes no agrākās vācu territorijas. Brants uzrunāja rietumvāciešus no Varšavas televīzijas un radioraidītājiem: „Līgums iezīmēs ļaunās pagātnes, pilnas ar sāpēm un ciešanām, beigas. Nekas nav zaudēts, kas ir jau sen zudis," teica Rietumvācijas kanclers, piebilzdams: „Ne mēs zaudējām, kas nesam atbildību, bet zaudēja noziedzīgais režīms — nacionālsociālisms." Pakta mērķis ir normālizēt attieksmes starp Rietumvāciju un Poliju, kas nacionālsociālistu valdīšanas laikā otrā pasaules kaŗā zaudēja 6 milj. iedzīvotāju. „Līgums veidos tiltu starp abām valstīm un tautām. Ir atvērts ceļš ģimeņu apvienošanai. Varbūt robežas tagad šķirs mūs mazāk kā agrāk," sacīja Brants.

Polijas komūnistu partijas vadītājs Vladislavs Gomulka bija klāt, kad kanclers Brants un Polijas premjērs, bijušais koncentrācijas nometnes pārdzīvotājs, parakstīja līgumu Varšavas 17. gadu simteņa pilī. Brants nosauca Aušvicu par vietu, kas „ilgi atgādinās abām valstīm elles iespējamību, zemes virsū". Brants nolika vainagu pie pieminekļa Aušvicā un nosliga ceļos. „Šodien nekas nav tik svarīgs kā miers, bet miers nav iespējams bez eiropiešu solidāritātes," piezīmēja Brants.

Ārpus līguma svarīgs atrisinājums ir Bonnas lūgums atļaut Polijā dzīvojošiem vāciešiem izceļot, ja viņi vēlas. Līgums reprezentē Branta valdības aktīvas politikas soli meklēt samierinājumu ar Pad. savienību un Austrumu bloku. Bonna jau parakstījusi varas nelietošanas līgumu ar Maskavu un iesākusi sarunas ar Čechoslovakiju. Maskavas līgums parakstīts jau 12. augustā, bet Bonnas valdība to vēl nav ratificējusi. Brants ir apsvēris, ka ratifikācija ir atkarīga no tā, vai Pad. savienība piekritīs progresam Berlīnes problēmu atrisināšanai.

Dziesmas, tautas dejas un vingrojumi bija priekšnesumu programmā, kādu skatīja un dzirdēja Sv. Katrīnu vanadžu kopās rīkotā Ziemsvētku tirdziņa apmeklētāji. Attēlā: Sv. Katrīnas latviešu skolas audzēkņi sniedz vingrojumus skol. H. Šteinberga vadībā. Foto: Dž. Ligurs

Domstarpības par Vidējo austrumu miera sarunām

Izraēlas aizsardzības ministrs Dajans 11. decembrī ieradās Vašingtonā vienas dienas ilgā ASV apmeklējumā, lai steigtos atkal atpakaļ uz Izraēlu un nodotu ziņojumu Izraēlas kabineta sēdē 13. decembrī. Aizsardzības ministrs Dajans apspriedās ar prezidentu Niksonu Baltajā namā, iepriekš satiekoties sarunās ar ārlietu ministru Rodžeru un aizsardzības ministru Lērdu. Izraēla ir saņēmusi plašu ieroču un diplomātisko atbalstu, un tai jāatgriežas pie miera sarunām 5. janvārī, ko Apvienoto nāciju vidūtājs Dr. Gunars Jarrings izraudzījis par sarunu atklāšanas dienu. Ģen. Dajans vēlējās ASV ieroču piegādi Izraēlai uz ilgtermiņa līguma pamata, līdzīgi kā Pad. savienība apgādā Ēģipti. Pēc sarunām ar prezidentu Niksonu un aizsardzības ministru Lērdu, cerams, ka sarunas drīz atsāks un Izraēla paziņos sarunu boikota izbeigšanu vēl pirms Ziemsvētkiem.

Jau pirms Dajāna vizītes Izraēlas pārstāvji izteikušies, ka aizsardzības ministrs nav pilnvarots apspriest Izraēlas sarunu sākšanas noteikumus. Dajans ar Niksona valdības pārstāvjiem apsprieda Izraēlas vispārējos nosacījumus par Vidējo austrumu nokārtojumu, Ēģiptes aizsardzību un ASV ieroču piegādi Izraēlai. Ģen. Dajans skubināja ASV atcelt 1969. g. decembŗa priekšlikumu par Izraēlas atvilkšanos no okupētām arabu territorijām, izņemot „substantīvos robežu iztaisnojumus". Izraēla cer, ka Niksona valdība mīkstinās savu priekšlikumu un atstās okupētās arabu territorijas Izraēlai.

8. decembrī ASV valdībai bija sarunas ar Jordanijas karali Huseīnu, kas iedrošināja, ka arabi tagad gatavi kompromisam. Huseīns ar ASV prezidentu apsprieda principiālus elementus Vidējo austrumu situācijā, kā arī militāro un saimniecisko palīdzību Jordānijai. 36 gadus vecais monarchs atkārtoja, ka viņš pretosies katram līgumam, ar kuŗu okupētās Jordanijas territorijas atdotu Izraēlai vai arī „jaunajai Palestīnas valstij". ASV nesen izteicās par iespējamu „Palestīnas vienības" radīšanu, ko Izraēlas pārstāvji atzinuši par pieņemamu. Karalis Huseīns, kas ar saviem militāriem spēkiem sakāva Palestīnas partizānus asiņainā septembŗa pilsoņu kaŗā, pastāvēja, ka okupētā territorija jāatdod Jordānijai kā miera nokārtojuma daļa pirms viņš izlemj par atsevišķu Palestīnas valsti. Palestīnas līderi Jordānas upes rietumu krastā uzskata, ka viņiem ir tiesības uz autonomiju un ka cits atrisinājums viņiem ir nepieņemams. Karalis Huseīns mudināja ASV piespiest Izraēlu atgriezties pie netiešām miera sarunām ar Ēģipti un Jordāniju. Izraēla pārtrauca sarunas ar vidūtāju Jarringu augustā, apsūdzot Ēģipti par pamiera pārkāpumu par pretgaisa aizsardzības raķešu izveidošanu gar Suecas kanāla joslu, ko palīdzēja iekārtot Pad. savienība. Kairo oficiāli ziņoja, ka Ēģipte sākusi atvietot padomju technikus ar ēģiptiešiem sarežģītā valsts aizsardzības sistēmā, ieskaitot raķetes. Padomju techniķi atgriezīsies mājās, kad kvalificētie ēģiptieši pārņems kaŗa ierīces Nīlas ielejā un gar Suecas kanāla pamiera līniju ar Izraēlu. Pad. savienība nevēlas tikt iesaistīta situācijā, kas varētu novest pie atklāta konflikta ar Izraēlas spēkiem.

Pad. savienība aicināja atsākt Vidējo austrumu miera sarunas cik vien ātri iespējams, jo sarunas ar AN vidūtāju Jarringu ir vienīgais ceļš, kas var garantēt miermīlīgu nokārtojumu visām Vidējo austrumu tautām ar neatkarību un nodrošinātu eksistenci nodrošinātās robežās. Komūnistu partijas laikraksts Pravda pārmeta Izraēlai un „tās sabiedrotiem Vašingtonā", ka tie vēlas novilcināt tagadējo „ne miera, ne kaŗa situāciju" un padarīt Izraēlas okupāciju arabu territorijās kā notikušu faktu.

Jordānijas karalis Huseīns pēc 3 dienu sarunām ar prezidentu Niksonu izteicies nacionālā preses kluba sanāksmē, ka Vidējie austrumi atrodas krustceļos uz mieru vai jaunu kaŗu. Viņš pastāvēja, ka Izraēlai jāatbrīvo katrs stūrītis okupētās arabu territorijas, kā noteikts AN drošības padomes 1967. g. novembŗa rezolūcijā. Huseīns neatklāja savas sarunas ar ASV prezidentu un valdības pārstāvjiem par palīdzības lūgumu, kas pēc neapstiprinātām ziņām var būt 125 milj. dolaru vairāk nekā 30 milj. dolaru, ko pašreiz izlemj kongress. Huseīns aizstāvēja Ēģipti par lielāku padomju ieroču sūtījumu pieņemšanu, sacīdams, ka arabiem jāpieņem palīdzība, kur tā atrodama. Viņš arī izteica savu neapmierinātību par Vašingtonas liela apmēra palīdzības sniegšanu Izraēlai.

Jordānijas karalis 13. decembrī Vašingtonā atbalstīja internacionālos miera uzturēšanas spēkus Vidējos austrumos par labāko veidu, kā izbeigt kaujas un ASV un Pad. savienība varētu kalpot „plecu pie pleca". Huseīns arī izteicās ABC televīzijas intervijā, ka ASV tur savās rokās Vidējo austrumu miera atslēgu.

Izraēlas aizsardzības ministrs Dajans, kas piedalījās atsevišķā programmā, sacīja, ka Izraēla noteikti nepiekritīs internacionālā miera uzturēšanas spēku stacionēšanai uz Izraēlas zemes, kā daļu no Vidējo austrumu nokārtojuma. Dajans kritizēja arī ideju par demilitārizētu zonu, kas pašreiz ir Izraēlas okupētajā territorijā.

Ēģipte, Sīrija, Libija un Sudāna parakstīja 13. decembrī militāru paktu, kas apvienos viņu armijas zem vienas augstākas komandas. Sīrijas premjērs ģenerālleitnants Hafez al Asads to paziņoja intervijā Beirutas laikrakstam Al-Ansvar.

Niksons piedāvā Ziemsvētku un Jaungada pamieru Vietnamā

ASV prezidents Niksons 10. decembŗa televīzijā pārraidītā preses konferencē brīdināja Hanoju, ka amerikāņu bumbvedēji sagraus militāros mērķus un piegādes līnijas Ziemeļvietnamā, ja komūnisti apdraudēs ASV armijas daļu atvilkšanos no Dienvidvietnamas. Prezidenta lēmums ir aizsargāt Vietnamā palikušās amerikāņu vienības, pat riskējot ar plašāku kaŗu. Niksons arī sacīja Hanojai, ka viņa nodoms nav izbeigt izlūklidojumus un ja neapbruņotām izlūklidmašīnām uzbruks, viņš pavēlēs iznīcināt Ziemeļvietnamas pretgaisa aizsardzības raķetes un atbalsta ierīces. Prezidents neparedz tādus apstākļus, ka ASV armija būtu jāsūta palīgā Kambodžai, bet aizstāvēja militārās aizsardzības palīdzību šai valstij, kas jau tagad saista 40.000 Ziemeļvietnamas kaŗavīrus, kuŗi citādi cīnītos pret amerikāņiem. Prezidents Niksons noraidīja vienpusīgi ilgstošu ASV pamieru Dienvidvietnamā, izņemot, ja komūnisti piekristu ievērot termiņus. Viņš piedāvāja īsu pamieru Ziemsvētkos un Jaungadā. Niksons neminēja noteiktu termiņu ASV spēku atvilkšanai no Dienvidvietnamas, bet sacīja, ka amerikāņu vienības „atvilksies strauji" un šādos apstākļos darīs visu nepieciešamo, lai aizsargātu amerikāņu kaŗavīrus, kas paliks aizsegā. Ja ziemeļvietnamieši pa to laiku izveidos iefiltrēšanos, kas apdraudēs ASV spēkus, tad prezidents pavēlēs atsākt Ziemeļvietnamas militāro sakopojumu, pāreju, kas ved no Ziemeļvietnamas uz Dienvidvietnamu un apgādes līniju bumbošanu. „Es ticu, ka tas nebūs nepieciešami, bet pieminams, lai šeit nebūtu pārpratumu," sacīja prezidents.

ASV sākušas piegādāt municiju Kambodžas armijas krievu tipa šautenēm. Kambodžai draudēja pietrūkt patronas AK-47 tipa šautenēm, kuŗas bija atņemtas ienaidniekam, vairums ASV sabiedroto iebrukumā Ziemeļvietnamas pierobežu slēptuvēs pagājušo pavasari. Municiju piegādās Kambodžai militārās palīdzības ietvaros. Acīm redzami, ASV pārstāvji izlēmuši, ka mazāk sarežģīti un lētāk piegādāt municiju krievu ražotiem ieročiem, nekā piesūtīt amerikāņu M-16 ieročus Kambodžas kaŗavīriem, kuŗus pie tam būtu jāapmāca jauno ieroču lietošanā.

ASV un Saigona ierosināja Parīzes miera sarunās atbrīvot uz Ziemsvētkiem visus gūstekņus, izņemot vietkongus, bet Hanoja un vietkongi priekšlikumu noraidīja, aizbildinādamies, ka apspriedīs ātru gūstekņu apmaiņu un pamieru, ja ASV dos galvojumu atvilkt visus savus spēkus no Dienvidvietnamas līdz nākamgada 30. jūnijam. ASV galvenais sarunvedis Dēvids Brūss ierosināja apspriedes ik dienas, lai kārtotu Dienvidvietnamas un ASV gūstekņu atbrīvošanu no Hanojas gūsta apmaiņai pret ziemeļvietnamiešu gūstekņiem. Arī vietkongu sarunvede Tibina piedāvāja pamieru, ja ASV piekristu savu spēku atvilkšanai līdz 30. jūnijam. Tā ir pirmā reize, kad vietkongu pārstāve nākusi ar šādu piedāvājumu, bet Brūss neparedz nekā jauna pamiera priekšlikumos, kas bazēta uz „acīmredzami nepieņemamiem" noteikumiem.